

Dundadznieks

Nr. 1 (70) Janvāris 2008

Dundagas pagasta padomes izdevums

2. lpp. Guntis Pirvits: «Kooperatīvs ir viena ģimene.»

3. lpp. Anita Krūmiņa par mīlestību un sadarbību bērnudārzā.

4. lpp. Zemkopji, ar kuriem lepojamies.

5. lpp. Kandavas luterāņi spēlē teātri Dundagā.

6. lpp. Dabas vērtības starp Dižjūru un Mazjūru.

7. lpp. Kaļam nākotnes plānus un monētas.

8. lpp. «Melanholisko valsi pirmo reizi noklausījos, gulēdams *Vārpas* namā zem klavierēm.»

Top novada projekts

Pērnā gada nogalē Dundagas un Kolkas pašvaldību deputāti vieņojās veidot kopīgu novadu.

Šī mērķa īstenošanai Reģionālās un pašvaldību lietu (RPL) ministrija ir piešķīrusi mērķdotāciju Ls 4 000 apjomā apvienošanās projekta izstrādei un katrai pašvaldībai pa Ls 200 000 pašvaldību infrastruktūru ieguldījumiem. Dundagas pagasta deputāti lēma ieguldīt šos līdzekļus Dundagas pils energoefektivitātes paaugstināšanai un jauniešu mītnes izveidei Dundagas pilī. RPL ministrs pašvaldības deputātu lēmumu ir apstiprinājis ar rīkojumu, un nauda gada nogalē jau ir ieskaitīta pašvaldības kontā. Lai arī jauniešu mītnes izveides tehniskais projekts jau ir sagatavots, piesaistot Eiropas Savienības *Phare* fonda līdzekļus, tomēr

tas vēl ir jāpārskata un jāatjauno.

Dundagas pašvaldība novada izveides projekta sagatavošanu uzticēja vadīt Kolkas pašvaldībai. Saskaņā ar līgumu, kas noslēgts ar ministriju, projekts, ievērojot novadu izveides projektu metodiku, jāsagatavo līdz 2008. gada 17. jūnijam.

Speciālisti jau sākuši apkopot informāciju par pašvaldību pašreizējo darbību, raksturojot, cik un kādā apjomā katra pašvaldība veic tai uzliktās funkcijas. Janvārī pagastu padomju sēdēs apstiprināts četru darba grupu sastāvs. Pārvaldes, komunālo un infrastruktūras, izglītības un kultūras, kā arī sociālo jautājumu darba grupā strādās abu pagastu

lietpratēji, spriežot par nākamā novada darba organizāciju.

Pēc pašvaldību apvienošanās visā novadā iedzīvotājiem ir jānodrošina vienāds pašvaldības piedāvāto pakalpojumu klāsts. Diemžēl jau tagad, sagatavojot novada projekta uzsākšanas dokumentus, ir saskatāma nopietna nākamā novada problēma — trūkst zinošu speciālistu.

Pēc novada izveides metodikas ir jāsagatavo nākamās pašvaldības politiskās pārvaldes un izpildstrukturā modelis. To noteikti piedāvās apspriešanai gan pašvaldību deputātiem, gan visiem iedzīvotājiem. Saskaņā ar grafiku no 15. aprīļa līdz 10. maijam visi interesenti varēs iepazīties ar topošā novada projektu un izteikt savu viedokli. Ceru, ka tas piesaistīs daudzu iedzīvotāju uzmanību.

Gunta Abaja,
Attīstības nodaļas vadītāja

Pastāvīgo komiteju vadītāju pārdomas

Aldons Zumbergs, Izglītības, kultūras un sporta komiteja:

— Vispirms gribu atgādināt Kārļa Ulmaņa *Draudzīgo aicinājumu* — dāvināt ko noderīgu bijušajai skolai. Es Dundagas vidusskolai esmu uzdāvinājis grāmatu *Kad spainītis pilns*. Tajā autors, amerikāņu psihologs, kurš savulaik karojis Korejā, stāsta par saņemtās informācijas milzīgo lomu. Korejieši amerikāņu gūstekņus iznīcināja psiholoģiski, stāstot sliktu, īpaši citam par citu. Viņiem deva lasīt tikai tās tuvinieku vēstules, kurās bija teikts kas nepatīkams. Iznākums bija tāds, ka amerikāņi nevēlējās piezvanīt uz mājām, pat netaisījās mukt, kaut gan viņus neapsargāja. Diendienā saņemtās sliktās ziņas viņus bija garīgi iznīcinājušas.

Bet kas notiek mūsu garīgajā telpā? Ar ko pārpilni Latvijas plašsaziņas līdzekļi? Pārsvārā ar sliktu, ar to, kam mīnus zīme. Par to der aizdomāties, īpaši topošām personībām. Reizē aicinu visus atcerēties

savu dzimto skolu ar derīgām dāvanām.

Otrs ierosinājums skar pašvaldības deputātu prēmēšanu. Pagājušā gada nogalē atklājās, ka mēs šajā ziņā domājam kā padomju laikos. Tad bija iegājiens prēmiju uztvert kā neatņemamu piemaksu darba algai. Par kādiem pārkāpumiem to samazināja, retos gadījumos — nopēma pavisam. Taču prēmijas uzdevums ir cits — uzskatāmi vērtēt padarīto. Iespējams, daļa deputātu to nevēlas. Taču padarītais ir jānovērtē. Jābūt noteiktiem kritērijiem un cilvēku grupai, kas to spēj paveikt. Šajā gadījumā tiem vajadzētu būt struktūrvienību vadītājiem, kas paši piedalās sēdēs, arod biedrības vadītājam, avīzes darbiniekiem.

Pērn eksperimentējām sporta jomā, atsakoties no sporta organizatora. Tagad varam novērtēt plusus un mīnus. Sporta konsultatīvajā padomē par organizatorisko pusi un naudas sadali radās iespēja lemt pašiem sportistiem. Taču pie-

rādījās arī tas, ka cilvēks, organizators, ir vajadzīgs. Tāpēc šogad tādu amatu atjaunosim. Nākotnē tik un tā to vajadzēs, jo mums būs sporta halle. Tas ierakstīts valsts investīciju programmā. Šogad jābūt gatavam tehniskajam projektam, finansējums ar Zemnieku savienības ieteikumu būs no valsts budžeta. Nākamgad halli sāksim būvēt. Tā atradīsies tur, kur pašlaik ir hokeja laukums, un izmaksās pāri par 2 miljoniem latu.

Nopietni jādomā par novadu. Vēl neesam ieskrējušies, bet tūlīties nedrīkst. Mēs esam kuplākā skaitā nekā kolcinieki, bet mēs nedrīkstam uzņemties par vecāko brāli. Mums gan jāuzņemas lielāka atbildība.

Diemžēl valstī vēl nav īsti skaidrs, vai būs rajoni, vai būs apriņķi, vai izglītības pārvaldes būs novadu vai starpnovadu iestādes, mēs nezinām, kas notiks ar rajona sporta skolu un cik vispār novadu Talsu rajonā būs.

Redaktora ziņa

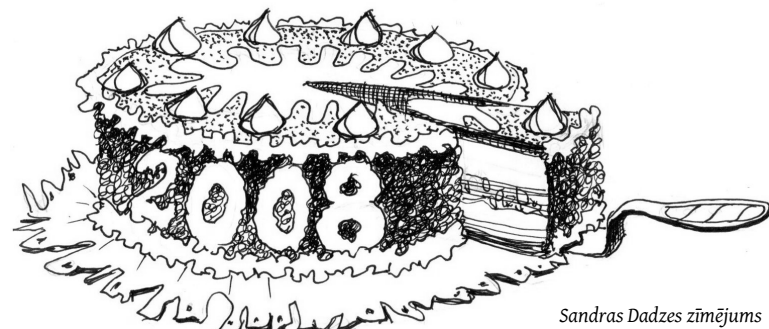
U-ū, Spīdola!

Gada sākums solīja sniegu. Ko šis gads sola mums visiem? Un kāds izdevies aizvadītais? To jautājām mūsu deputātiem, nozaru vadītājiem, arī ražotājiem. Tāpēc avīzes laidieni pilns lietišķu ziņu. Tās apkopojot, arī man radās dažas pārdomas.

Manuprāt, no vecā gada palicis pāri visai daudz nepadarītā. Vērienīgais ūdensprojekts itin kā ievirzās beigu taisnē, bet SIA *Ziemeļkurzeme* vairākus mēnešus ir bez rīkotājdirektora. Pārļapojot pašu avīzi, atklājam, ka dzirdīgas ausis nav atradušās nedz ierosinājumiem rīkot pagasta padomes izbraukuma sēdes mūsu iestādēs un ražotnēs, nedz arī papētīt, kā jauniešu dzīve noris tepat Talsos. Par tādām mūžīgām tēmām kā sabiedriskā kārtība (nekārtība) labāk nerunāsim.

Visvairāk tomēr uztrauc jautājums — vai nevar gadīties tā, ka pēc gada, jau savā novadā, mums pietrūkst lietpratēju, tādu, kas prot, var un grib? Kaut nu kļūdītos, bet liekas, ka mēs esam kā tādi apmierinājumā iemiguši lāčplēši. Pēc vēsturiskās tautas sapulces, kad paudām savu gribu un mugurkaulu — palikt patstāvīgiem —, šķiet, ļoti lielu daļu, ieskaitot pagasta vadību, ieaiļājusī doma, ka galvenais nu paveikts. Nē, galvenais vēl tikai priekšā. **Galvenais vienmēr ir priekšā.** Kas un kā to darīs? Vai esam izaudzinājuši rītdienas līderus? Vai domājam par to? Vai darām visu, lai esošos krietnos darba darītājus piesaistītu Dundagai? Kas atmodinās Lāčplēsi?

Alnis Auziņš

Sandras Dadzes zīmējums

Tātd, mīļie, jauno gadu Rakstīsim, kā nākas, glīti Vēstulēs un dokumentos Galā ar to kļīnģerīti.

Kura latviešu autora spalvai pieder šīs rindas? Pirmajam pareizās atbildes sniedzējam pārsteiguma balva.

Taču ir skaidrs, ka skolu pārvaldība būs jārisina, jo mūsu pārziņā būs divas mūzikas skolas, Dundagas vidusskola, Kolkas pamatskola un Mazirbes internātskola. Mums acīmredzot vajadzētu veidot savu Izglītības pārvaldi ar izglītības, sporta un jaunatnes lietu pārziņātājiem.

Pirms vairākiem mēnešiem mūsu vidusskolas direktors izvirzīja ideju — nodalīt vidusskolu no sākumskolas. Tā būtu rūpīgi jāapspriež, jo tas nav ne dienas, ne mēneša darbs.

Visiem jāķeras pie darba, lai katrs zinātu savu vietu novadā. Ikviens pārmaiņu laiks kaut ko izklīdina, kaut ko noskaidro. Nebūtu labi, ja mēs zaudētu labākos lietpratējus. Īpašu intelektuālo rezervju mums nav.

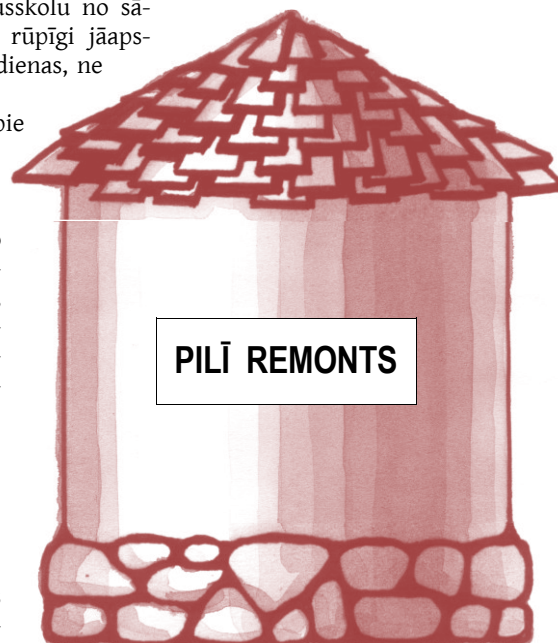
Guntis Pirvits, Vides aizsardzības un pagasta attīstības komiteja:

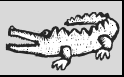
— Lielākais darbs mūsu komitejā saīs-

tās ar adrešu piešķiršanu, maiņu un zemes sadalīšanu.

Diemžēl ir vairāki nepadarīti, līdz galam nepaveikti darbi. Joprojām nav uzbūvēts vēja generatoru parks Muņņu *Grabos*. Mainās īpašnieki, rodas meitas uzņēmumi, bet veziņš nekust no vietas. Pašvaldība nomas maksu iegūst, bet gribētos

Nobeigums 3. lappusē.

Ko tie nospriež, tas paliek

Pagasta padomē 2007. gada 17. decembrī

► Budžetu plānojot

Nolēma 2008. gadā biedrībai *Dundagas bērnu dienas centrs «Mājas»* piešķirt Ls 8520 līdzfinansējumu.

Ierosināja, plānojot novada budžetu 2009. gadam, veidot fondu mazo projektu atbalstam.

Nolēma no 1. I palielināt vecāku līdzfinansējuma maksas Dundagas Mākslas un mūzikas skolā uz Ls 6.

No 1. I noteica darba samaksu pašdarbības pulciņu vadītājiem Ls 3 par stundu un koncertmeistarēm Ls 2 par stundu.

Dundagas aprūpes namam *Stacija* 2008. gadā nolēma piešķirt Ls 7748 dotāciju.

► Bērnodārzā

Apstiprināja pirmsskolas izglītības iestādes *Kurzemīte* līgumu, kas jāslēdz ar vecākiem par bērnu ēdināšanas pakalpojumu apmaksu. Nolēma palielināt 5 un 6-gadīgo apmācības grupas pedagoga slodzi par 0,8 un skolotāja palīga slodzi par 1. Uzdeva vadītājam lūgt Talsu rajona Izglītības pārvaldē finansējumu papildu slodžu apmaksai.

► Budžeta precizēšana

Piešķīra Ls 2321 no budžetā papildus ienākušā iedzīvotāju ienākuma nodokļa pārvaldes izdevumu segšanai: fasādes krāsošana, kāpņu re-

montēšana un gaitenja krāsošanai, uzņemot iepriekš neparedzētās dāņu un igauņu delegācijas.

Pārcēla sporta halles būvniecības uzsākšanas projekta līdzfinansējumam paredzētos Ls 7000 uz 2008. gada budžetu. Atļāva vidusskolai no sporta halles būvniecības uzsākšanai paredzētās naudas Ls 6593 izmantot neparedzētajiem malkas, pārtikas produktu un ugunsdrošības signalizācijas ievilkšanas izdevumiem.

Apstiprināja sagatavotos saistošos noteikumus Nr. 9 *Par Dundagas pagasta padomes 2007. gada budžeta precizēšanu*.

► Apkure Saules ielā 4

Saules ielas 4 mājas iedzīvotāji lūdz atbalstīt jaunā apkures katla *AK-100* atvešanu un uzstādīšanu. Mājā nav privatizēts un ir pašvaldības īpašums tikai viens dzīvoklis. Padome nolēma dalīties izdevumos samērīgi sava īpašuma daļai (1/23 izmaksu jeb Ls 105) un ieteica iedzīvotājiem noslēgt mājas apsaimniekošanas līgumu ar SIA *Ziemeļkurzeme*.

► Avīzes cena

Iepazinās ar informatīvā izdevuma *Dundadznieks* cenas aprēķiniem, jo augušas gan pasta, gan tipogrāfijas pakalpojumu maksas. Nolēma no

1. I palielināt *Dundadznieka* maksu: abonējot —Ls 0,45, iegādājoties tirdzniecības vietās — Ls 0,50.

► Maksa sabiedriskajā tualetē

No 1. I noteica Ls 0,20 maksu sabiedriskajā tualetē Talsu ielā 10a.

► Papildu dotācija

Piešķīra 2007. gadā papildu dotācijas — pa Ls 150 biedrībai *Dundagas bērnu dienas centrs «Mājas»* un Dundagas aprūpes fondam «Stacija».

► Pirmpirkuma tiesības

Atteicās no pirmpirkuma tiesībām uz nekustamā īpašuma *Gatves 5,2* ha, kā arī no *Pāces Paegļiem* atdalāmā 6,7 ha un no *Sabdagu Arājiem* atdalāmā 5,0 ha zemes gabala.

► Nosaukuma piešķiršana

No īpašuma *Valdnieki* atdalāmajam 14,4 ha zemes gabalam piešķīra nosaukumu *Nelķes*, bet 4,6 ha atdalāmajam gabalam — *Doņi*. No īpašuma *Gatves* atdalāmajai 5,2 ha daļai piešķīra nosaukumu *Laikgali*. No *Sabdagu Arājiem* nodalāmo 5,0 ha un no *Pāces Paegļiem* nodalāmos 6,7 ha nosauca par *Mazarājiem*.

► Individuālais darbs

Atļāva nodarboties ar individuālo darbu: Vinetai Šenbergai ar friziera pakalpojumiem, Andrim Vitmanim ar traktortehnikas pakalpojumiem, bet Jānim Almanim, Alvim Amoliņam un Artim Paegleskalnam ar mežizstrādes darbiem.

► Atkritumu tarifi

Noteica no 1. I jaunus atkritumu apsaimniekošanas tarifus: sauso atkritumu savākšanu un izvešanu

dotācijas. Šī daļa pērn bija tik liela tāpēc, ka gada beigās pašvaldība saņēma dotāciju Administratīvi teritoriālās reformas likuma izpildei — Ls 200 000. Mērķdotāciju kļastā ietilpst finansējums Dundagas pagasta sporta halles būvniecības uzsākšanai — Ls 35000, Dundagas pagasta Veselības un sociālās palīdzības centra renovācijai — Ls 38 000, Dundagas pagasta Mākslas un mūzikas skolas instrumentu iegādei — Ls 8997, Dundagas vidusskolas materiāli tehnikās

Ls 0,60 vienam iedzīvotājam, atkritumu maiss sauso atkritumu savākšanai un uzglabāšanai Ls 0,48 (maksas norādītas bez PVN).

► Adreses piešķiršana

Atļāva sadalīt īpašumu lauksaimniecības zemes gabalam ar kadastra Nr.8850-014-0005, saglabājot veco nosaukumu *Senlejas*, bet gabaliem ar kadastra Nr.8850-020-0014 un 8850-020-0015 piešķīra adresi *Pāces iela 1* ar zemes lietošanas mērķi — individuālo dzīvojamo māju apbūve.

► Vīdales kapu kopšana

No Ventspils Reģionālās vides pārvaldes saņemts akts, ka kraujā pie Vīdales kapiem met sadzīves atkritumus. Nolēma pie kapiem uzstādīt sadzīves atkritumu konteineru

► Atbrīvošana no maksas

Atļāva bez maksas izmantot Dundagas pils lielo zāli teātra sporta turnīram 2008. gada 20. martā.

Atbrīvoja vienu vidusskolas skolēnu no maksas par jauniešu mītnes izmantošanu šajā mācību gadā.

► 2008. gada investīciju projekti

Precizēja atbalstīto investīcijas projektu līdzfinansējumu, kas iekļaujams 2008. gada budžetā. Skatīt tabulā.

Projekts	Kopsumma	Valsts investīcija	Pašvaldības līdzfinansējums
Sporta halles būves uzsākšana	75 000,00	45 000,00	30 000,00
Veselības un sociālās palīdzības centra renovācija	29 737,23	17 000,00	12 737,23
Vidusskolas ēdināšanas bloku renovācija un logu nomaiņa	33 400,00	20 000,00	13 400,00
Kopā	138137,23	82000,00	56137,23

bāzes uzlabošanai — Ls 2000, Dundagas pagasta vidusskolas šaha pulciņa inventāra iegādei — Ls 499, bezmaksas interneta un datoru izmantošanas nodrošināšanai Dundagas pagasta bibliotēkās — Ls 2300. Pašvaldība piedalījās Ekonomikas ministrijas rīkotā pašvaldību projektu konkursā un ieguva finansējumu Ls 87 360 pieņemtajam projektam *Dundagas pils energoefektivitātes paaugstināšana*.

37,39% no pamatbudžeta izdevumiem novirzīja izglītībai: 57,60%

► Norēķini ar Kolka pagastu

Nolēma slēgt līgumu ar Kolka pagasta padomi par Kolka pagasta skolēnu uzturēšanos pils jauniešu mītnē.

► Maksa VSPC

Apstiprināja Dundagas Veselības un sociālās palīdzības centra maksas pakalpojumu cenrāžus.

► Maksas pakalpojumi Dzimtsarakstu nodaļā

Līdz šim pašvaldība no sava budžeta ir maksājusi svinīgu laulību ceremoniju norisi — muzikālo pavadījuma, kas vienai laulību ceremonijai ir Ls 31.

Ar 1. I noteica maksu par Dundagas dzimtsarakstu nodaļas pakalpojumiem — svinīgu laulību reģistrācijas ceremoniju: Dundagas un Kolka pagastu iedzīvotājiem Ls 10, citu pašvaldību iedzīvotājiem Ls 15, par svinīgu laulību reģistrāciju valsts svētku dienās Ls 20, par kāzu jubilejas ceremoniju Ls 10.

► Zemes iegūšana īpašumā

Saskaņā ar Civillikumu piekrita, ka Dundagas pagastā kopš 2002. gada pastāvīgi dzīvojošs un lauksaimniecībā pašnodarbināts Austrijas pilsonis iegūst īpašumā zemi.

Protokolu pārlūkoja Aivars Miška

Budžeta izpilde

28. I padomes sēdē apstiprināja 2007. gada budžeta izpildi.

Pamatbudžeta ieņēmumu daļa bija Ls 1 739 490, bet izdevumu — Ls 1 521 335. Speciālo līdzekļu budžeta ieņēmumi — Ls 131 358, bet izdevumi — Ls 111 475. Speciālo līdzekļu budžeta ieņēmumus galvenokārt (91%) veidoja autoceļu (ielu) fonda līdzekļi. Daļu no šiem līdzekļiem (Ls

22 976) novirzīja *ERAF* projektam *Talsu ielas satiksmes drošības uzlabojumi* — izbūvēja un nobruģēja gājēju ietvi.

41,83% no pamatbudžeta ieņēmumiem veidoja nodokļu ieņēmumi, 10,65% — nenodokļu ieņēmumi, bet 47,52% — saņemtie maksājumi un

Pienu ēdu, pienu dzēru...

Par piensaimnieku lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības paveikto un iecerēm stāsta valdes priekšsēdētājs **Guntis Pivits**, ražošanas daļas vadītāja **Sandra Kārklevaika**, grāmatvede **Gita Asere** un piena iepirkuma uzskaitvede **Baiba Reinholde**.

Par pagājušo gadu

G.P.: — Pērn kolektīvs visai ievērojami atjaunojās. Daži atgriezās, piemēram, Sandra, par ko ļoti priecājāmies.

S.K.: — Šī darbavieta Dundagā nebūt nav sliktākā ne algas, ne apstākļu ziņā.

G.P.: — Viegli jau nav. Bet nodokļu maksājams, ir sociālās garantijas.

G.A.: — Algas darbiniekiem ir palielinājušās.

G.P.: — Mums pavisam ir 32 strādājošie, savukārt kooperatīvā ir ap 120 biedru, bet paju skaits — 177. Pirms iestāšanās Eiropas Savienībā (ES) gadā iepirkām pāri par 5000 t piena, *piena karu* laikā šis skaitlis samazinājās līdz 3000 t. Tagad tas ir ap 3500 tonnu — pamazām atsperamies. Liels paldies zemniekiem, kas izturēja grūtajā laikā! Kooperatīvs — tā ir viena ģimene, un gribētos, lai visi arī ģimenes intereses ievērotu. Apsviedīgākie zemnieki, rakstot projektus, ar ES finansējumu ir tikuši pie sūkņiem un dzesētājiem. Diemžēl visi nav iespējas izmantojuši. Ir

vēl vietas, kur šoferiem jācilā četrdesmitlitrīgas kannas. Tieši muguras problēmu dēļ no mums ir aizgājuši vairāki šoferi.

S.K.: — Vasarā piena ir daudz, mums pat pagrūti visu pārdot un pārstrādāt, toties ziemā — maz, tāpēc arī ap Ziemassvētkiem produkcijas pietrūka.

G.P.: — Jāsaprot arī, ka piens ir dzīvs produkts un tādēļ jūnija piens un krējums atšķiras no decembra piena un krējuma. Arī tāpēc mūsu piens tik ilgi nesaglabājas svaigs, jo tas ir tuvāk dabai. Pērn lūkojām pārdot kazas pienu, bet tam nebija noietā.

B.R.: — Mūsu zemnieki saskaras ar kvotu ierobežojumiem. Nesen bija tāds gadījums: saimniecīei kvotas ļauj nodot 5500 kg piena, bet govys tikko atslaukusies. Kur likt piena pārpalikumu? Saimniecīe zvana uz Rīgu, un atbilde ir: leļiet pienu ārā.

G.P.: — Tā ir ES politika. Kvotas ir kā noteikta lieluma krūzīte — vairāk neieliesi. Tiem, kas varētu saražot vairāk, to grūti saprast. Taču, pieņemot pienu, kas *krūzītē* neietilpst,

draud soda nauda. Savukārt daudzviet pasaulē piena trūkst...

S.K.: — Te atgriezos pēc divarpus gadiem. Ražošana nav īpaši mainījies, bet nākuši klāt daži produkti, kā siers *Taizelis*. Produkcijai tagad ir labāks noiets nekā iepriekš.

G.P.: — Jā, īpaši mūsu veikalā Talsos, arī veikalā Ventspilī un tepat *Pienenītē* Dundagā.

B.R.: — Laikam patērētāji novērtējuši kvalitāti. Īpaši nereklamējamies.

G.P.: — Piedalāmies arī siera dienās un Mārtiņa Rītiņa pasākumos.

Diemžēl grūti iekļūt lielveikalu tīklā. Mums arī nav tāda apjoma, lai apgādātu visu Latviju. Nozares kooperatīvi Latvijā sadarbojas vāji, pērn gan nedaudz labāk nekā iepriekš. Ir jau objektīvi iemesli. Piemēram, mēs nespējam samaksāt tik daudz, cik leiši. Otrs — mēs savācam pienu no mazajiem zemniekiem. Lielie kooperatīvi ar lielajām mašīnām pie mazajiem ražotājiem nemaz nespēj iebraukt. Toties mums izmaksas palielinās.

Ar līdzīgām ražotnēm cenšamies sastrādāties. Nesen bijām Cesvainē, kur gatavo sieru. Vismaz piecreiz lielāka ražotne, bet arī ar lielveikaliem grūti rod kopīgu valodu. Vairāk vai mazāk sadarbojamies ar Degoli, Mālpili un Straupi. Pēdējie ir pilnīgi līdzinieki mums. Braucam pieredzes apmaiņā uz Kazdangu, pārdodam viņu produkciju savos veikalos. Viņi

atkal pārdeva mūsu sviestu, pašlaik gan tā pietrūkst. Gribjām izveidot savu tirdzniecības tīklu *K u r z e m ē*, diemžēl viens no iecerētajiem partneriem bankrotēja. Protams, derētu palielināt produkcijas apjomu.

Par jauno gadu

G.P.: — Pērn uzzinājām, ka varētu pieteikties ES projektiem, diemžēl laikam tur nekas neiznāks. Ļoti gribam uzbūvēt siera cehu Saules ielā 16 — aiz benzintanka. Taču ar projektā iegūto atbalstu vien to neuzcelt. Diemžēl lielos uzņēmējus pie mums atbalsta daudz labāk nekā mazos, to sacījis arī zemkopības ministrs. Raudzīsim runāt ar sadarbības partneriem Čehijā. Čehs lieti noderētu, tajā varētu ražot produkciju ar krietni lielāku pievienoto vērtību, mums būtu, kur likt pienu. Sierā varētu pārstrādāt arī kazas pienu, šādu sieru vēl derētu kūpināt.

Mēģinām mazliet atjaunot iekārtas. Padomā ražot baltos sierus, uz

skolai, 24% bērnodārzam, 18,40% Mākslas un mūzikas skolai; 16,86% sociālajai nodrošināšanai (90,28% Veselības un sociālās palīdzības centram, 9,72% pabalstos trūcīgiem iedzīvotājiem), 15,73% brīvajam laikam, sportam un kultūrai; 19,21% dzīvokļu un komunālajai saimniecībai un vides aizsardzībai, 7,95% izpildvarai, 2,86% sabiedriskajai kārtībai, transportam u.c.

Zinta Eizenberga, finanšu speciāliste

Piensaimnieku lauksaimniecības kooperatīvā sabiedrība "Dundaga"
E.Dinsberga ielā 1, Talsu raj., LV 3270

Mīkstais svaigais siers

Taizelis

100 g. produkta satur:
10,5 g. tauku;
14 g. olbaltumvielu;
2,5 g. ogļhidrātu

Neto: 200g.

Uzglabāt 2-6° C temperatūrā

Galīgais derīguma termiņš norādīts neatvērtam vakuuma iepakojumam

Izlieot līdz:

35% tauku saturs sausnā
beztauku daļas mitrums 78,2%

LV A002985 EK

• **Pircēji jau iecienījuši vieno no jaunākajiem produktiem — sieru «Taizelis».**

pavasari — sviestu 250 gramu iesaiņojumā, mazie veikali pieprasa fasētu krējumu.

Ceram, ka turpināsies piena programma skolām. Tajā ES sedz apmēram divas trešdaļas izmaksu, trešdaļu — Latvija. Tagad strauji palielinājusies piena cena, un neviens nav padomājis, kā segt starpību. Ja pašvaldība to darīs, tad programma darbosies, ja ne, tad nekā. Esmu uzrakstījis iesniegumu pašvaldībai ar lūgumu atbalstīt. Atgādinu, ka šajā programā mā pienu par brīvu dabū pirmsskolas izglītības iestādes un sākumskolas audzēkņi. Varbūt vecākiem jāpauz sava nostādne?

Uzklausīja Alnis Auziņš

Lauzīsim galvas dotajā virzienā!

Pastāvīgo komiteju vadītāju pārdomas

Turpinājums no 1. lappuses.

sagaidīt darbību. Laikam neko īpaši ietekmēt nevaram.

Toties jāatrisina jautājums par Baložezeru, kur agrāk daži izredzētie ir zvejojuši ne gluži pēc likuma. Tas ir visas sabiedrības īpašums. Jābūt tā, lai ikviens, samaksājot noteiktu naudas summu, varētu iznomāt no apsaimniekotāja laivu. Ar tiklu tur nedrīkst zvejot, vajag makšķeri.

Gadiem netiekam galā ar sabiedrisko kārtību. Pieņemam saistošos noteikumus, bet vai tos ievērojam? Joprojām daži lielie suņi klejo pa centru. Vai tiešām esam tik bezspēcīgi, vai tas kādu uztrauc? Jācer, ka pašvaldībai pieņemot darbā otru policistu, kaut kas mainīsies.

Tāpat redzam jauniešus ar atvērtām alus pudelēm. Ja mazs puišelis nogrēkojies, tad tiekam galā. Lielā

kai kompānijai arī policistam grūti pieiet klāt. Bet tad jau drīz vien šāds miera traucētājus vispār nesavaldīsim! Šogad vajadzētu ierīkot videonovērošanu centrā. Arī tas, ka policisti regulāri brauktu reidā, sekmētu kārtību. Diemžēl pašvaldības policistam ar valsts policistiem sadarbība nesokas.

Pērn nodibinājām sporta konsultatīvo padomi. Budžetu veidojot, tāda noderētu, taču tā neaizstāj sporta organizatoru. Vajag pie tāda atgriezties.

Deputātiem jārūpējas, lai SIA *Ziemeļkurzeme* būtu darba spējīga. Citādi lielo ūdensprojektu godam nepabeigt. Diemžēl atkal esam bez va-

dītāja. Es arī uzskatu, ka būtu labāk, ja daudzdzīvokļu mājas un to teritorijas apsaimniekotu SIA *Ziemeļkurzeme*.

Protams, pagastā vajag uzņēmējus, darbavietas. Jārada labvēlīga vide. Bet kā to izdarīt? Sarežģīti!

Ēriks Bērzkalns, Veselības aizsardzības un sociālās palīdzības komiteja:

— Pagājušais gads Dundagas pagastam bijis ražens. Pašvaldība pagbudžeta līdzekļiem uzcēla sen gaidīto kapliču, ar dažādu projektu palīdzību piesaistīja prāvas summas vidusskolai, pilij, Veselības un sociālās palīdzības centram. Gada noga-

sējums Ls 7000, valsts — Ls 35 000).

Arī šogad iecerēti lieli darbi.

SIA *Pretpils* pabeigs nomainīt pilī logus.

Četras darba grupas izstrādās novada izveides projektu. Šim nolūkam valsts atvēlējusi Ls 4000.

Ar valsts piešķirto naudu un pašu līdzfinansējumu jāizstrādā sporta halles tehniskais projekts.

Ar valsts un pašu naudu jānomaina VSPC jumts un jāizremontē vidusskolas ēdamzāle.

Valsts piešķirto novada izveides naudu — Ls 200 000 — pilnībā izlietosim pils jauniešu mītnes remontam. Varbūt vajadzēs vēl papildu naudu. Remontēsim visas istabas,

Padarītais un darāmais

Ziņo izpilddirektors Andris Kojro.

Pērn paveikti vairāki vērienīgi darbi.

Viens no nozīmīgākajiem izmaksāja vairāk nekā 230 000 latu (no tā valsts finansējums Ls 183 000) — pilnībā pārbūvēja virtuves un sanitārās telpas bērnudārzā *Kurzemīte*, virtuves bloku un ēdamzāli *Mazajā skolā* un virtuves bloku un bistro telpas *Lielajā skolā*.

Pērn uzcēlām kapliču. Deputāti gada beigās sadūšojās un pieņēma lēmumu, ka 2007. gadā teritorija arī jālabiekārto. Kopējā summa, nedaudz pāri Ls 50 000, ir pilnībā paš-

valdības nauda.

Par Ls 10 000 izremontējām *Mazās skolas* jumta karnīzi.

Veselības un sociālās palīdzības centrā (VSPC) izremontējām otro stāvu — Ls 38 000 valsts finansējums, Ls 5000 — pašvaldības līdzfinansējums.

Projektā *Pils energoefektivitātes paaugstināšana* nosiltināja bēniņus un iesāka mainīt logus, ko turpina vēl jaunajā gadā. Kopējais finansējums Ls 109200, no tā Ls 87360 — valsts finasējums.

Notikumi skolā...

Atskatīsimies uz pirmajā semestrī paveikto un pavērsim priekškaru uz otro.

Pirmā semestra noslēgumā, Ziemassvētku pasākumā, godinājām ar atzinības rakstiem tos, kuri mācījušies teicami (neviena vērtējuma zem 8 ballēm), kā arī labi un teicami. No 118 *Mazās skolas* audzēkņiem teicamas atzīmes bija Loretai Bergmanei un Kristīnei Rallei, labas un teicamas — 45 skolēniem. No 407 *Lielās skolas* audzēkņiem Ilzei Iesalniecei, Lienei Rumpei un Alisei Rozenbergai bija tikai teicami vērtējumi, bet 50 bija mācījušies labi un teicami.

Vairāku mācību priekšmetu olimpiādēs rajonā mūsu skolēni sasnieguši augstus rezultātus. Vidusskolas bioloģijas olimpiādē 1. vietu rajonā ieguva **Ilze Iesalniece** (sk. Valda Parema), 3. vietu **Jānis Balodis** (V. Parema), savukārt 9. klašu bioloģijas olimpiādē **Jēkabs Krūziņš** (Lienīte Iesalniece) saņēma atzinību. Rajona angļu valodas olimpiādē 8. klasēm 2. vietā **Kristaps Miķelsons** (Sandra Salceviča), 9. klasēm 3. vietā **J. Krūziņš** (Andra Grīvāne), bet vidusskolas grupā atzinība **Kris-**

tapam Bolšingam (A. Grīvāne). Kultūras vēstures olimpiādē 10. klasēm 2. vietā rajonā **Linda Nierliņa** (sk. Sandra Braže). Skatuves runas konkursā 1. vietā **Jānis Klucis**, bet atzinību jeb dalītu 2.–3. vietu ieguva **Jurģis Remess** un **Santa Namsone** (Vaira Kamara).

Otrajā semestrī skolai kopumā visnozīmīgākā ir akreditācija (18.–22. februāris). Tad mūsu darbību vērtēs pieci eksperti no citiem rajoniem. Līdz akreditācijai skolai jāsatgavo dažādi dokumenti, kas atspoguļo ikdienas darbu, attīstības plānu, skolas pašvērtējumu, izmantojot skolēnu, skolotāju, pašvaldības darbinieku, vecāku aptauju rezultātus, kā arī pagājušā gada pavasara skolas foruma materiālus. Pērn

forumā piedalījās skolēni, skolotāji, absolventi, vecāki, pagasta pārstāvji un iedzīvotāji, vērtējot skolu dažādās jomās, kas patlaban labi noder, izstrādājot skolas attīstības plānu 2008.–2010. gadam. Abus dokumentus izskatījusi arī skolas padome, kā arī skolas nolikumu, skolēnu iekšējās kārtības noteikumu strīdīgos punktus un citus skolas darbībai svarīgus jautājumus. Skolas padome atstāja nemainīgu lēmumu par grāmatu nomas maksu (ziedojumum) summu — Ls 1. Par šo naudu skola iegādājas metodiskos materiālus skolas ikdienas dzīvei. Skolas padome apsprieda arī iespēju skolēnu dienasgrāmatas dāvināt katram skolnēnam 1. septembrī, kā arī uzsāka diskusiju, vai pakāpenis-

lē pieņemām būtisku lēmumu — apvienoties ar Kolka pagastu, lai nākotnē kopīgi veidotu novadu.

2008. gadā paredzu spraugu darbu visās jomās, jo nu jāsāk domāt jaunā novada mērogā. Protams, turpināmi visi iesāktie projekti. Lielāka uzmanība pievēršama sabiedriskajai kārtībai. Tāpēc 2008. gada budžetā iekļausim finansējumu otra pašvaldības policista darbības nodrošināšanai. Vajadzētu ierīkot videonovērošanas iekārtas Dundagas centrā, kā arī citās vietās, kur regulāri notiek nekārtības.

Lai visiem neizsīkstoša enerģija un darbaprieks 2008. gadā!

Apkopoja Alnis Auziņš

un deputātiem vēl jālemj, kā labāk rīkoties: vai ierīkot vairāk ekskluzīvu istabu ar dušu un tualeti, vai vairāk tādu, kas ir pa kabatai arī mazāk turīgiem.

Acīmredzot pa istam sāksies lielais ūdenssaimniecības projekts. Lai šim nolūkam SIA *Ziemeļkurzeme* iegūtu kredītu, pašvaldībai būs jāgalvo un jānodrošina projekta uzraudzība. Gada beigās varētu jau notikt konkursi, iepirkuma norises un varbūt pat sākties rakšana. Piebildīšu, ka turpmāk vērienīgiem darbiem vienmēr piesaistīsim būvuzraugus, lai tos veiktu kvalitatīvi.

Uzklausīja Alnis Auziņš

ki vidusskolā ieviest vienotu skolas formu.

Pavasara brīvlaiks sāksies pirms Lieldienām — 20. martā. Savukārt 1. klasei papildu brīvlaiks, viena nedēļa, paredzēta pirms akreditācijas — no 11. līdz 15. februārim. Otrā semestra otrā daļa nozīmīga būs skolēniem, kuri kārtos noslēguma eksāmenus un citus valsts pārbaudes darbus.

Vēlot veiksmi otrajā semestrī skolēniem, sevišķi izlaidumklausu skolēniem, gribas aicināt vecākus būt atsaucīgiem gan skolas akreditācijas laikā, gan arī ikdienā, lai izglītošanas darbs Dundagas jauniešiem ļautu sasniegt pēc iespējas labākas sekmes.

Uldis Katlaps, vidusskolas direktors

Lai piepildās!

«Mani gaida — darbavietā! Gaida... Bērnudārziņā...» raksta dzejnieks Jānis Plotnieks. Patiešām, 28 pirmsskolas izglītības iestādes *Kurzemīte* darbinieki katru rītu sagaida 70 bērnudārza bērnus un 64 bērnus no piecgadīgo un sešgadīgo apmācības programmas. Darbs noris atbilstoši izglītības programmai, nodarbības vada zinošas skolotājas un bērnus mīļi aprūpē personāla darbinieki.

Pieci mēneši, vadot iestādi, paskrējuši tik ātri! Paldies *Kurzemītes* saimei par jauko uzņemšanu, par to, ka esam jau ieviesuši kārtību tur, kur likās, neko nevar mainīt. Paldies visiem par padomu un vēlēto veiksmi!

Darot arī rodas pārdomas, kā paveikt labāk, citādāk. Kādu varbūt pārsteidzis mans uzskats, ka, sapošot vidi, var radīt patīkamu darba noskaņu. Tā kā strādājam izglītības iestādē, tad viens no darba kvalitātes kritērijiem ir ar atbildību un mīlestību nostrādāt savu darba laiku. Lai mums ikvienam tas izdodas, tāpat — saprast kolēģi.

Bērna, nākotnes cilvēka, personību neveidojam tikai mēs, bet arī vecāki — sadarbojoties. Diemžēl daļa vecāku tikai atved bērnus uz *dārziņu* un aizved no tā. Ļoti maz ir tādu, kas izlasa kādu ziņu, uzrunā

skolotājus, atsaucas viņu ierosmēm.

Viens no iekšējās kārtības noteikumiem ir tāds, ka bērns laikus jāatved, lai viņš bez steigas paēstu brokastis un sagatavotos nodarbībām. Bez desmit deviņos atvests bērns ir nervozs, bieži vien citiem uz viņu jāgaida. Reizēm bērnu steigā iestumj grupā, pat nesasveicinoties. Nav arī lāgā lielāku bērnu vienu pašu sūtīt līdz grupai. Attālumš tomēr ir diezgan liels, un skolotāja nevar par bērna drošību atbildēt. Padomāsim, kādā noskaņā iesākam darba cēlienu! *Kurzemītē* bērnus sagatavo pamatizglītības apguvei. Arī te bez vecāku līdzdalības neiztikt. Tad nebūs pārmetumu, ka skolas slieksni kāds pārkāpj, kaut ko neiemācījies!

Ziemassvētkiem visi īpaši gatavojas — ne vien bērni, bet visa mū-

su saime. Šoreiz aicināju darbinieces sākt ikvienas grupiņas pasākumu, kopīgi nodziedot divas dziesmas. Tas radīja patīkamu noskaņu. Tad sākās priekšnesumi, pēc tam bērni gaidīja Ziemsvētku vecīti. Bet... neatradās nevienas mammas vai tēta, kas būtu uzrunājuši bērnus un darbiniekus. Kopā sanāksšanas reizē ir svarīgi, lai bērni dzirdētu vecāku pateikto paldies, atziņu, ka visi kopā esam priecīgi un laimīgi. Svētku laikā to īpaši gribētos sagaidīt. Vai tas būtu par daudz prasīts?

2008. gads iesācies ar jaunām ierosmēm audzināt jaunus dundadzniekus gudrus un labsirdīgus. Martā bērnu prasmes un iemaņas rādīsim rajona metodiskajā apvienībā. Aicināsim bērnus un vecākus iesaistīties konkursā par bērnudārza logo (emblēmu). Māmiņas iepriecināsīm svētku koncertā.

Aicinu uz sarunu ikvienu vecāku, jo katrs varam dot citiem. Kopā paveiktais ar patiesām vērtībām piepildīs mūsu bērnu dvēselītes.

Lai piepildās, ko sirds un dvēsele lūdz. Pat ja šī lūgšana mājā klusībā.

*Anita Krūmiņa,
PIL Kurzemītē vadītāja*

Erudītie vidusskolēni

24. I vidusskolas 6 klases mērojās spēkiem zināšanu konkursā *Erudīts*. Labākie februāri sacentīsies rajonā.

Šo rindiņu autoru skolotāja Inese Namsone aicināja žūrijā, tā nu lūkoju savienot vērtētāja un aprakstnieka pienākumus.

Konkursu raiti un savdabīgi vadīja Jānis Klucis panīgra kārtībnieka lomā un vēstures skolotājs Imants Brusbārdis. Pašas komandas cita citai bija sagatavojušas jautājumus par Dundagu. Piemēram, cik mums ir tiltu, kurā gadsimtā celta pils, kas gleznojis luterāņu baznīcas altārgleznu, kas attēlots pagasta ģerbonī. Vēlāk komandas pēc izteikumiem centās uzminēt ievērojamās personības, noteikt senus priekšmetus un to lietojumu, risināt matemātikas uzdevumu, parādīt zināšanas sportā un ģeogrāfijā. Noslēgumā kā saldais ēdiens bija kapteiņu spēle — desmit sekundēs cenšoties atbildēt uz dažādiem jautājumiem.

Ar prieku vēroju, ka dziļā nopietnībā matemātikas uzdevumu raudzīja atrisināt žūrijas dalībnieks, skolas direktors Uldis Katlaps. Pārsniedzot atvēlēto laiku, direktoram

tas izdevās.

Zāles beigās ik pa brīdim gaisā pacēlās plakāts ar tekstu «11.a ir jāuzvar!» Beigās tā arī notika. Otro vietu dalīja 10.b un 12.b. klases, bet 3. vietu ieguva 10.a klase.

Man kā avīzes pārstāvim radās daži ierosinājumi. Nākamajā *Erudītā* varētu iekļaut arī jautājumu, kopš kura laika vidusskolā norisinās šis konkurss. Otrs priekšlikums, ko paguvu izteikt direktoram: lai dažādotu prāta sacensības, varbūt kādreiz nākotnē ir vērts mainīties lomām, proti, lai sacenšas skolotāji un lai vērtē skolēni. Un kāpēc gan *Erudītos* nevarētu sacensties pašvaldības iestādes, organizācijas un ražotnes?

Savukārt rīkotājiem ieteiktu sagatavot vienkāršas punktu aprēķināšanas tabulas, paredzot ailes visiem uzdevumiem. Tas atvieglotu žūrijas darbu un mazinātu kļūdu iespēju aprēķinos.

Paldies par asprātīgo un aizrautīgo pēcpusdienu!

Avīzes pārstāvis

Pie mums, uz zemēm

Rūķīši Rūķīšos

Nevejas Rūķīšos saimnieko Voldemārs un Māra Kārklevalki.

Viņu ganāmpulks ir visai prāvs — 11 slaucamās govīs, pārsvarā Latvijas brūnās, un 12 teliņi. Slauc ar slaukšanas aparātiem. Gadā no govīs vidēji izslauc vairāk nekā 6 000 kg. Pienu nodod Dundagas pienotavā. Tā kvalitāte ir augsta, par kilogramu piena saņem 26 santīmus. Voldemārs un Māra atzīst, ka maksā labi un laikus.

Māra jau no skolas laikiem strādājusi lauku darbus. Bijusi dispečere, iecirkņa priekšnieka palīdzē lopkopībā. Voldemārs bijis traktorists. Nevejā strādājot, piedzīvojuši kolhozus *Zelta vārpa*, *Neveja* un *Dundaga*. Mājās lopi turēti jau no laika gala. Kad pēdējais kolhozs paputējies, palikuši bez darba. Sākuši paplašināt ganāmpulku. Piebūvējuši klāt kūti. Māra saka: «Toreiz domājām:

10 govīs — tas ir daudz. Tagad saprotam, ka vajadzēja divreiz lielāku kūti.» 90. gadu sākumā par pienu maksāja maz. Labāka dzīve sākās līdz ar Eiropas Savienības naudu. Abi nopietni iesaistījušies Eiropas projektos: *Atbalsts daļēji naturālo saimniecību pārstrukturizācijai* un *Standartu sasniegšana*. Piedaloties pirmajā, tikuši pie slaukšanas aparātiem, saldētavas un piena mājas renovācijas. Otrajā projektā iecerēts dziļurbums, bet, tā kā pieprasījums pēc tā ir liels, šo projektu nācās pagarināt. Firma, kas apsolvījusi veikt visus nepieciešamos darbus, ir ļoti aizņemta.

Kārklevalkiem pašiem pieder 16 ha aramzemes, vēl 20 ha nomā. Rūķīšu māju saimnieki iegādājušies arī presi, taču ar to vien visu nepiecie-

šamo sienu daudzumu nesagatavot, tāpēc ar lielo rulonu presi izlīdz Aigars Zadiņš. Tā viena daļa siena ir ķipās, bet otra — ruļļos. Lieli palīgi, vācot sienu, ir Voldemāra brālis Reinis Kārklevalks un māsa Ausma Enzele, kaimiņu Pētersonu un Birziņu bērni. Blakus dzīvo citi labi kaimiņi: Dace un Ilgonis Bergi, kas

un ieklūp kaimiņu dārzos vai staigā pa ceļu. Ir arī tādas, kas kā uzburtas iet uz veikalu, tik drošas, ka nebaidās no mašīnām. Ja kāds nevejnīeks pamana, ka govīs izbēgušas, uzreiz zvana.

Kārklevalku dēls Mārcis beidzis Kandavas tehnikumu, nu pie kāda saimnieka Ventspils rajonā apstrā-

7. XII Talsu rajona gadskārtējā lauksaimnieku gada noslēguma pasākumā piedalījās vairākas ģimenes no Dundagas pagasta. Sarīkojuma svinīgā daļa pagāja tautas namā, bet koncertu un balli visi priecīgi baudīja sporta namā. Šajā reizē tikāmies ar zemniekiem Voldemāru un Māru Kārklevalkiem, Dainu un Edvīnu Neifeldiem un Lauru Šteinbergu.

neatsaka palīdzēt. Visiem viņiem Māra un Voldemārs saka sirsnīgu paldies.

Nevejnīki vispār dzīvo draudzīgi. Reizēm govīs izlaužas no aploka

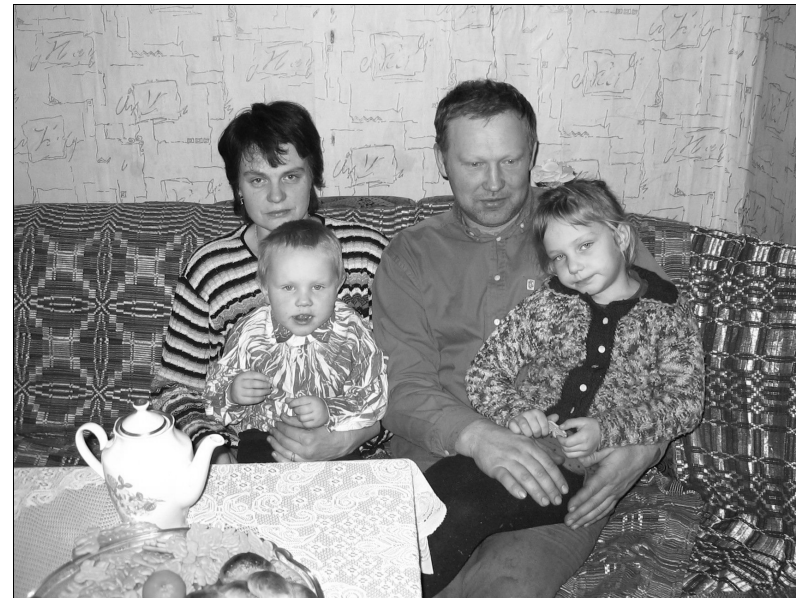
dā laukus. Nopelna labi un priecājas par iespēju strādāt ar jaunu, mūsdienīgu tehniku. Prakses laiku pavadījis SIA *Dundaga*, un Austris Kristapsons ar Mārča darbu bijis

neaudzinām. Pāris mēnešu nozīdīnām un — prom. Nav arī tik daudz zemes. Uz vietas tikai astoņi hektāri, ar visu nomu kopā — piecdesmit četri.» Tā par savu ikdienu stāsta Neifeldu pāris.

Piena nauda ir svarīgs atspazds, kas, skolojot kuplo bērnu pulciņu, gan izkūst vēl ātrāk nekā šī gada sākuma sniegš. Uz savām kājām ir tikai vecākais dēls Kārlis, tūlīt Kandavā beigs skoloties Matīss. Elīza un Miķelis mācās vidusskolā. Bērni gluži loģiski ir Neifeldu nākotne. Mazie baro cāļus, lielākie prot slaukt govīs. Tēvs ar lepnumu stāsta, kā pastarītis, divarpus gadus vecais Eduards (vārds par godu abiem vectēviem Eduardiem!) šogad jau sēdies pie traktora stūres un uzaris pirmo vagu, bet divdesmitgadīgais Matīss acīmredzot atgrieziesies dzimtajā pusē un kļūs par zemnieku.

Neifeldu ģimene par valsts zemkopības politiku daudz nezūdās, nedz arī par novadu būšanām. Kā ir, tā jādzīvo. Īpaši jautāts, Edvīns saka: «Par mazajiem zemniekiem valstī nedomā. Iespējams, ka ar laiku mums zemkopība izzudīs un pat pienu vedīs no citurienes. Vai mums te ir kāds jauns zemnieks?»

tikai pazeminās. Līdz ar to vairāki lauksaimnieki atsakās no šī pakalpojuma.

• Daina un Edvīns ar pastarīšiem Eduardu un Annu Līnu.

Autora foto

Tam jāpiekrīt, un izņēmums varētu būt pašu Neifeldu Matīss, kam, cerams, ar laiku pievienosies pārējās atvases.

«Kurš grib ar lopiem ņemties? Piesiets jau tu esi katru dienu,» Daina papildina. «Agrāk augustā kādu brīdi varējām uz jūru aizbraukt, tagad, lai arī darbs mehanizēts, pa vasaru knapi sienu sadzīvojam. Nu ja,

kādreiz vasaras bija kā vasaras! Labību sējot, atkal jāierēķina cūku tiesa. Toties kartupeļi padodas, te, meža ielokā, neizkalst. Dažs stādot skatās uz zodiaka zīmēm. Mēs ne, tikai uz jaunu vai vecu mēnesi. Man liekas, ka galvenais ir darīt ar mīlestību. Tad arī izaudzētais dod citu labumu.»

Alnis Auziņš

Čaklā piena pārraudze Laura

Kaļķos, *Silniekos*, kopā ar dzīvesbiedru Aldi Freibergu saimniecību vada Laura Šteinberga.

— Laura, kā kļuvi par Dundagas pagasta piena pārraudzi?

— Pirms piecpadsmit gadiem beidzu Laidzes tehnikumu, kur mācījos par lauku māju saimnieci. Papildus apguvām arī pien-saimniecību: bija jāprot noteikt tauku procentus, olbaltumu, piena skābumu, blīvumu un tīrību. Tad pāris gadu saimniekoju kopā ar dzīvesbiedru viņa lauku mājās *Silnieki*. Pēc diviem gadiem mums jau bija piecas gotiņas. Toreiz pastāvēja noteikums, ka pārraudzībā ņēma tikai tos ganāmpulkus, kuros bija vismaz 5 govīs. Domāju, kāpēc man par pārraudzību jāmaksā citam, ja šo darbu varu darīt pati. Lai kļūtu par piena pārraudzi, apmeklēju Ozolniekos papildu kursus. Pēc to beigšanas oficiāli biju piena pārraudze. Tā kā iepriekšējā piena pārraudze uz šiem kursiem neaizbrauca, pagastā paliku vienīgā. Tiku galā ar

savām gotiņām, arī citu ganāmpulku īpašnieki nāca pie manis. Toreiz ne-maz nevarēja saņemt sub-sīdijas, ja g a n ā m - pulks n e a t r a d ā s pārraudzībā. Tagad ir citā-

dāk — zemnieki tiek pie visām sub-sīdijām, izņemot par pārraudzībā esošajām govīm, arī tad, ja ganāmpulks nav pārraudzībā. Sākumā par katru pārraudzībā esošo govī maksāja Ls 57, tagad — Ls 34. Samaksa

• Laura Šteinberga pie piena paraugiem.

Autores foto

— Kādi ir tavi darba pienākumi?

— Katru mēnesi savācu piena paraugus un sarakstu visus datus govīs kartītēs. Pastāstu ganāmpulku īpašniekiem par jaunumiem piena pārraudzībā. Parasti zinu, kurš vē-

las pirkt vai pārdot gotiņu, kuram par maz vai par daudz kvotu. Palīdzu zemniekiem arī šajā ziņā.

— Kas ir jāprot vēl līdztekus profesionālajām zināšanām un iemaņām, lai strādātu par piena pārraudzi?

— Jāsaprotas ar cilvēkiem. Jāspēj viņiem paskaidrot, ko prasa no manis un ko — no viņiem.

— Tu rūpējies par citu lauksaimnieku piena šķirņu govkopību. Vai tev pašai savā saimniecībā arī ir kāda brūnaļa vai raibaļa?

— Kādu laiku mums ar dzīvesbiedru Aldi Freibergu bija pat 8 slaucamas govīs, tagad ir 4, pavasarī būs vēl divas. Ataudzējam arī teļus, lai ar laiku būtu lielāks izslaukums. Mums pašiem ir 19 ha zemes, vēl 7 ha nomājam klāt. Aldis rūpējas par tehniku, apstrādā laukus, sagādā govīm visu barību, pieskata vīstu pulku. Bez viņa par nopietnu saimniekošanu nemaz nevarētu domāt. Aug arī dēli. Robertam ir jau 13, viņš labprāt palīdz tēvam darbos. Eduards ir jaunāks, viņam vēl tikai 8 gadi, viņš kopā ar mums strādā mazākus darbiņus.

— Vai nojauti, ka lauksaimnieku gada noslēguma pasākumā Talsos saņemsi pateicības rakstu par veiksmīgu darbu piena šķirņu govkopībā un vēl balvu?

— Nē. Kad Raitis Sirkels aicināja mani uz šo sarīkojumu, atcerējos kādu citu lauksaimnieku balli Pastendē, kur arī bijām kopā ar Ivetu un Aigaru Zadiņiem. Par to bija saglabājušās labas atmiņas. Kuram gan nepatīk lauksaimnieku balle? Galvenais jau ir istā kompānija. Arī šoreiz priecājos: būšu lielā lauksaimnieku sabiedrībā, redzēšu jaunas sejas, labi atpūtīšos.

Par balvu nebija ne jausmas. Pa ceļam vēl runājām ar Dainu Neifeldi, kas arī nezināja, ka viņai būs balva. Daina vēl apstājās pie puķu veikala un prasīja man padomu, kādus ziedus pirkt. Jautāju — vīrietim vai sievietei? Vēlāk izrādījās, ka ziedus viņa pirkusi man.

Apbalvošana sagādāja īstu pārsteigumu! Koncerts bija jauks, un balle — vēl jaukāka.

Diāna Siliņa

Dundagas seriāls

Sīrupfabrika

Turpinājums. Sākumu skatīt 64., 65., 66., 67. un 68. numurā.

Janvārī turpinām publicēt bijušo strādnieku atmiņas par darbu Sīrupfabrikā. Iepazīstināsim arī ar pāris rakstiem, kas īsti padomiskā garā vēsta par darba sasniegumiem šajā uzņēmumā un atrodami Dundagas rajona avīzē *Padomju Dundaga*.

Vietējā strāva

Valdis Derkevics: «Kad atnācu strādāt uz Sīrupfabriku, tad vēl izmantoja Ķegumā ražoto gaismu, bet vēlāk fabrika darbojās ar vietējo strāvu. Stērķeles cehs patērēja diezgan daudz strāvas: tur bija lielas rīves, kratītāji un sūkņi. Ar Ķegumā ražoto strāvu nepietika, tāpēc bija jāražo elektrība tepat. Motortelpā bija divi lielie dīzeļi ar ģeneratoriem. Mani apmācīja, tad varēju ar tiem strādāt.»

Atbildīgais darbs ar ģeneratoriem

V. D.: «Reizēm bija visādi joki. Pastāstīšu kādu gadījumu. Galdniekdarbnīcā bija liels elektromotors. Kad to ieslēdza, viss cehs ap-

te paņēma pa-raugu un noteica biežumu. Tad bija skaidrs, vai sīrups ir gatavs un to var laist cisternā vai vēl jāvāra. Kad sīrupu deva prom, to atkal pārbaudīja. Visu ierakstīja žurnālā. Laboratorijā

rupfabrikā notika lielas pārvērtības: veco stērķelcehu plēsa ārā. Tajos laikos kartupeļus maz audzēja. Kolhozs arī neko nedeķa. Nolēma stērķeli gatavot no kukurūzas. Visas līnijas — stērķeles nosēdināšanas līnijas — pārtaisīja. Vasarās bija remontlaiks, tad arī veco plēsa ārā un jauno betonēja iekšā. Stērķelei bija jānosēžas, bet kukurūzas stērķelei laikam tik ātri nenosēdās. Tad visa ceha garumā taisīja kratītājus. Kukurūzas graudus mala tepat, Kristlība dzirnāvās.»

Mēģinājums modernizēt sīrupa cehu

Ārvalds Zigats: «Mēģināja arī modernizēt sīrupa cehu, bija izgudrots jauns sacukurotājs, bet to nepalaida darbā, kaut kā nedarbojās. Izmocījās, pat no ministrijas bija atbraukuši, taču nekas nesanāca. Vecā parauga sacukurotājs bija labāks. Lejā uzstādīja jaunu kompresoru, kas kādreiz bijusi veca tvaikmašīna.»

No laikraksta *Padomju Dundaga* 1950. g. 10. martā

«Vēlēšanas sagaida ar izciliem darba sasniegumiem

Dundagas ciets un sīrupa fabrikas kolektīvs PSRS Augstākās padomes vēlēšanas sagaida ar izciliem darba sasniegumiem.

Uzņēmumā noorganizētas divas triecienbrigādes — G. Čeburahina brigāde sīrupa cehā maiņas normu izpilda par 135% un K. Zemzala brigāde malšanas cehā par vairāk kā 120 procentiem.

Savus dienas uzdevumus pārsniedz arī sīrupa ceha meistars V. Dūmiņš un viņa palīgs A. Andersons.

Sīrupa ceha brigādiem atzīmējams J. Kardals, kas maiņas uzdevumus izpilda gandrīz pusotrkārtīgi. Sekmīgi strādā arī K. Jurgensona transporta brigāde, kura paredzēto 6 tonnu vietā nolādē 11,8 t sīrupa. Labākie brigādes strād-

nieki E. Cielava un J. Jurgelāns.

Fabrikas kolektīvs par godu vēlēšanām apņēmis apgūt jaunu sīrupa ražošanas veidu no kukurūzas ciets, ko godam izpildījuši, un tagad ražo pirmšķirīgu sīrupu.»

No laikraksta *Padomju Dundaga* 1950. g. 21. aprīlī

«Seko Korabeļņikovas un Kuņņecova ierosmei»

Atbildot Korabeļņikovas un Kuņņecova ierosmei, Dundagas ciets un sīrupa fabrikas kolektīvs aprīlī mēnesī apņēmis: sīrupa cehā strādāt 3 maiņas ar ietaupītām izejvielām; transportā vienu dienu strādāt uz ietaupīto degvielu un smērvielu rēķina; katlu cehā ar ietaupīto kurināmo izvārtīt 2 tonnas sīrupa; mašīnu cehā un elektrostacijā strādāt vienu dienu uz ietaupīto smērvielu rēķina; dzirnāvās uz ekonomēto kurināmo un smērvielu rēķina samalt 2 tonnas graudu.

Fabrikas kolektīvs par minētām saistībām izsaucis uz sociālistisko sacensību Ārlavas ciets un sīrupa fabrikas kolektīvu un Dundagas rūpkombinātu.»

Diāna Siliņa

Autore pateicas par atbalstu raksta sagatavošanā G. Andrejsonam, V. Derkevīcam, G. Laicānam, A. un Ā. Zigatiem.

(Turpmāk vēl)

• Laborante Aina Zigate laboratorijā.

Foto no Zigatu ģimenes albuma.

• Valdis Derkevics.

Foto no V. Derkevica albuma.

bija cieti noteikta alga. Kāda bija, tāda arī palika.»

Meža darbi

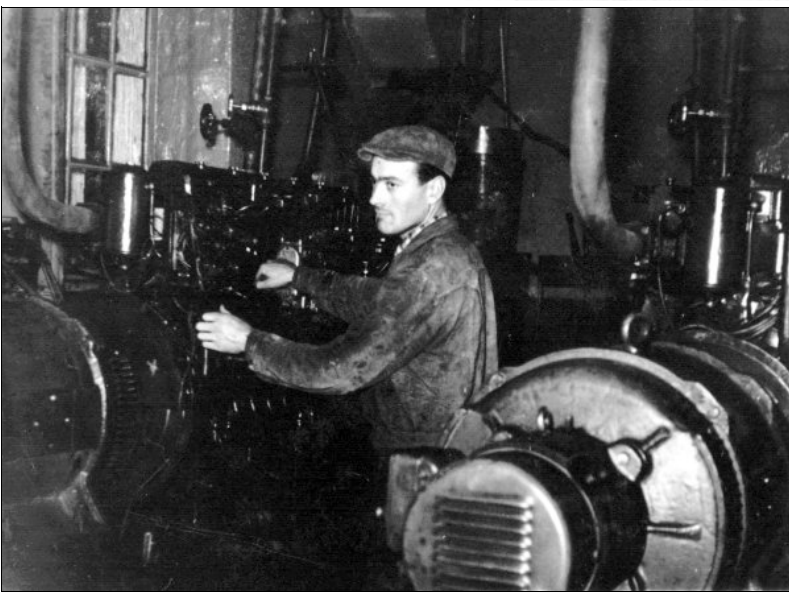
Gustavs Andrejsons: «Kad beidzās sezona, braucām strādāt uz mežu. Ar zirgiem cēlām malku ārā Dūmelē, Kaļķupē, pie Dinsberga skolas, Stirniņiem.»

A. Z.: «Vissliktākais laiks bija bezmaksas atvaļinājumi. Viengad mūs, četras sievietes, aizsūtīja uz mežu. Man toreiz bija kādi 20 gadi. Līdz iedeva zāģi un cirvi, aizveda ar mašīnu. Strādājām un dzīvojam Plaglējās. Viens otrs zāģi tikko bija turējis rokā. Nevienam nekādas daļas, neviens neko nepalīdz. Jāiet un jāstrādā. Vīriešiem arī bija darbs mežā, viņu bija vairāk.»

Ārvalds Zigats: «Sievietēm, kas strādāja mežā, deva līdz sīrupu, mums gan ne. Kas jau strādāja, tie jau sīrupu dabūja turpat, fabrikā. Sauso cieti arī nesa mājās.»

Stērķele no kukurūzas miltiem

V. D.: «Piecdesmitajos gados Sī-

stājās. Strādnieki no darbnīcas nekādus signālus nevarēja dot. Strāvu ieslēdza tur, laikam visa galdniekdarbnīca to izmantoja. Kā tur strāvu ieslēdza, tā spriegums uzreiz cehā nokritās, rīves gāja vaļā, uguns palika tumša. Kamēr to visu noregulēju, kartupeļmazgātājs ar spārnēm griezās un rīves bija piedzītas ar kartupeļiem. Ko nu darīt? Vairs nevarēja uzsākt darbu. Aicināja šurp vīrus, ar rokām un siksnām

izgriezta rīves, kas bija piegājušas pilnas. Domāju — nu mani patrieks no darba. Taču tā nenotika. Ar laiku iemanījās, tikai pāris reizes tik traki iznāca. Bet bija jāuzmanās, lai tā nenotiktu. Nevarēja nekur staigāt riņķī, jādežurē pie saviem dīzeļiem. Tur siena bija pilna ar kloķiem. Jāuzmana vairākas mašīnas.»

Laborantes pienākumi

Aina Zigate: «Kad vārīja sīrupu un tas jau nāca gatavs, tad laboran-

Sadraudzība ar kandavniekiem

12. I Dundagā ciemojās Kandavas luterāņi.

Izdomas bagātās gides Ainas Pūliņas pavadībā viesi ielūkojās luterāņu baznīcā un pilī, ar interesi uz klausīja mūsu draudzes priekšnieces Alandas Pūliņas stāstījumu par notikušajiem remontdarbiem dievnāmā un nākotnes plāniem. Kandavnieki apbrīvoja paveikto. Viņus ļoti iepriecināja iespēja tikt baznīcas tornī un mūsu pils. Kāda kundze pat izsacīja nožēlu, ka viņiem Kandavā tādas nav.

Ciemiņi neatbrauca tukšām rokām: viņi bija iestudējuši Annas Brigaderes pasaku lugu *Princese Gundega un Karalis Brusubārda*, ko arī vidusskolas zālē izrādīja. Skaisti tērpi, izteiksmīgas butaforijas, korekti saīsināts scenārijs, uzteicams izpildījums, mācītājs Raimonds Mežiņš ubaga Māra un karaļa Brusubārda, bet draudzes priekšnieks Visvaldis

Garoza karaļa, Gundegas tēva, lomā — tas viss bija apbrīnas vērts. Spēlētāji nebija pat amatiereteātra aktieri! Iestudēt izrādes — tas Kan-

• Skati no izrādes. Zanes Rozefeldes-Kristiņas foto

davas draudzes ļaudīm ir jaunums. Iepriekšējā gadā Ziemassvētku ballē viņi izvēlējās *Sniegbaltīti un septiņus rūķīšus*, šogad — Brigaderes lugu. Pēc izrādes visi pie klātiem galdiem iestiprinā-

jās, iepazīnās, dziedāja Dievam par godu un uzzināja, kas notiek katrā no draudzēm. Kandavnieki līdztekus teātrim rīko dažādas izstādes (mūs uzaicināja uz dārzu izstādi rudenī), rošiģi darbojas vairākas lūgšanu grupas un Svētdienas skola. Vasarās draudzes cilvēki rīko un bauda brīnišķīgas nometnes. Kandavas draudzē notiek arī *Alfa* kursi,

kur brīvā gaisotnē pie tējas vai kafijas tases visi, kurus interesē dzīves jēgas meklējumi vai kristīgā ticība, iepazīstas ar būtiskiem kristietības jautājumiem. Vai viņi pēc tam kļūs vai nekļūs par draudzes locekļiem — to izvēlēsies vēlāk paši. Kandavas draudzē ir grāmatu galds un bibliotēka. Ļoti jauki, ka ciemiņu vidū redzējām bērnus, jauniešus, cilvēkus spēka gados un arī vecākās paaudzes pārstāvjus.

Kandavniekiem stāstījām par Bībeles stundām, lūgšanu grupu, draudzes dienām, Liliju svētkiem. Īpašu ciemiņu atsaucību guva mūsu teiktais par pārgājieniem.

Šķiramies, aicinot viens otru atkal ciemos. Kandavnieki ieteica nākamreiz mums ierasties pie viņiem ar savu iestudēto izrādi.

Draudzēties ar Kandavas luterāņiem uzsākām pērn augustā, kad pie viņiem ciemojamies pirmoreiz. Ļoti ceram, ka sadraudzība turpināsies, bagātinot abu draudžu dzīvi.

Diāna Siliņa

Tie, kas rāpo, tie, kas lido

Gada radības Slīteres nacionālajā parkā

Pirms 12 gadiem brūnpelekāis pļavu putns ar skaļo balsi — grieze — kā pirmā ieguva godpilno Latvijas gada putna nosaukumu. Šogad Latvijā biologi izcēluši 9 Latvijas dabā mītošus augus un dzīvniekus, kuru eksistence ir apdraudēta vai tie pelnījuši īpašu uzmanību kādu citu iemeslu dēļ: gada dzīvnieks — pelēkais ronis, gada putns — melnais stārķis, gada kukainis — lielais dižkoksngrauzis, gada koks — melnalksnis, gada augi — smaržīgā naktsvijole, gada zivs — strauta forele, gada sēne — pilsētas atmatene, gada gliemeņi — biežā perlamutrene, gada zirneklis — lapseņveida zirneklis. Gandrīz visi no tiem, izņemot lapseņveida zirnekli, mājvietu atraduši pussalā starp Dižjūru un Mazjūru.

Slīternieki īpaši lepojas ar gada kukaini, kuru nominējusi Latvijas Entomoloģijas biedrība. Parka entomologs Kristaps Vilks zina stāstīt, ka lielais dižkoksngrauzis ir viena no nozīmīgākajām Slīteres nacionālā parka (SNP) kukaiņu faunas vērtībām.

Pēdējās desmitgadēs Latvijā šī

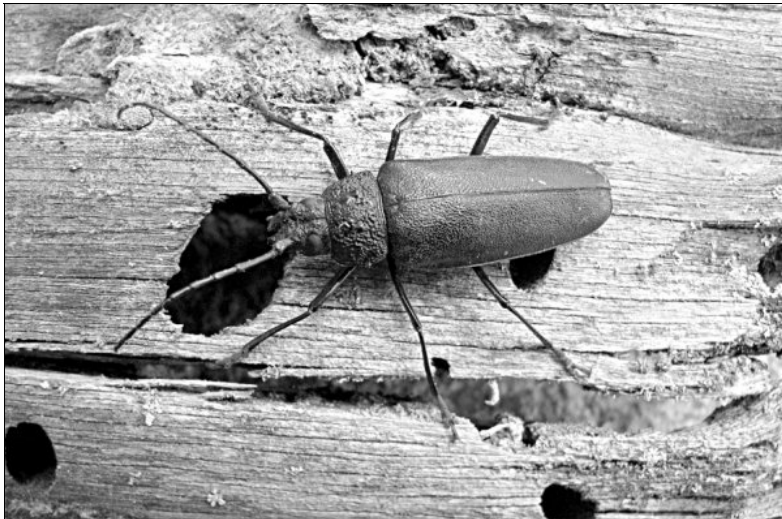
īpaši aizsargājamā vaboļu suga ir novērota dažos gadījumos, turklāt vienmēr ir atrastas tikai atsevišķas vaboles, līdz pērn SNP ir izdevies atklāt daudzskaitlīgu šīs koksngrauzu sugas populāciju. Lielajam dižkoksngrauzim labvēlīgi apstākļi

Astoņi no deviņiem 2008. gada augiem un dzīvniekiem atrodami Slīteres nacionālajā parkā.

bija izveidojušies, pateicoties SNP dabas rezervāta zonas režīmam 1992. gada deguma teritorijā, kas pilnībā aizliedz kopt mežu. Lielais dižkoksngrauzis ir līdz 6 cm gara, tumšbrūna vabole ar ļoti gariem taustekļiem. Tas apdzīvo sausus un skrajus skujkoku mežus, kur atrodas ilgāku laiku zemē guļošanas kritālas bez mizas, no kurām lielākās un saules labāk apspīdētās šī vabole izvēlas kāpuru attīstībai. Kāpuri trūdošo kritālu koksni ārēji

nemanāmi apdzīvo vairākus gadus un tad kā pieaugušas vaboles atstāj savu barošanās vietu, kritālas sienā izgraužot lielas, īkšķa resnuma izskrejas. Pieaugušās vaboles sastopamas samērā īsu laika sprīdi vasaras otrajā pusē, turklāt ir grūti pamanāmas, jo sāk rosīties tikai pēc tam, kad iestājusies krēsla. Lielāka iespēja konstatēt lielā dižkoksngrauzi klātbūtni ir pēc to atstātajām izskrejām, kas labam meža vērotājam ir pamanāmas jau no lielāka attāluma visu gadu. Jāpiebilst, ka lielā vabole nav meža kaitēklis, jo neapdraud dzīvus kokus.

Pelēko roni par gada dzīvnieku nominējuši Latvijas Dabas muzeja speciālisti. Pelēkais ronis ir īpaši aizsargāms dzīvnieks ne tikai Latvijā, bet gandrīz visās Eiropas valstīs, kur tas ir sastopams. Ilggadējais parka zoologs Vilnis Skuja pelēko roni raksturo kā plēsīgu ūdens dzīvnieku. Barību ronis iegūst tikai ūdenī, barojas pārsvarā ar zivīm, taču ir zināmi gadījumi, kad pelēkais ronis noķer pa ūdensputnam. Labprāt tas izēd no zvejas tīkliem lomu (tur ieķērušās zivis). Ja tīklā zivju daudz, ronis nemēģina tās izķēst no tīkla, bet vienkārši nokož brīvo daļu un peld pie nākamās, tāpēc zvejnieks un pelēkais ronis nav draugi. Lai ronis justos paēdis, tam dienā jāpēd ap sešiem kilogramiem zivju. Reizēm zvejniekiem izdodas novērot roņus savu zvejas rīku tuvumā jūrā, bet redzēt roni

• Lielais dižkoksngrauzis *Ergates faber*.

Voldemāra Spuņģa foto

no krasta izdodas vien retajam. Latvijas krastu tuvumā pelēkie roņi vairojas jūrā uz ledus Irbes šaurumā. Reizēm šādu *dzemdību namu* vējš piedzen pavisam tuvu krastam. Pēdējais tāds notikums risinājās gandrīz pirms 20 gadiem, kad liels leduslauks ar vairākiem desmitiem tikko dzimušu pelēkā roņa mazuļu, ziemeļvēja dzīts, piestāja Kolka krastā. Vietējiem iedzīvotājiem bija reta izdevība vērot roņus un klausīties to skaņas. Siltās ziemās, kad ledus nav, roņu mātītes mazuļus pasaulē laiž uz sauszemes. Tad tos apdraud vilki, klejojoši suņi, arī cilvēki. Pavasaros roņu mazuļi mēdz nonākt arī Rīgas zoodārzā, jo lieldzīvnieku roņu bērnu cilvēki uz-

skata par pamestu un steidzas palīdzēt, kaut gan ne vienmēr tas nepieciešams. Liedagā roņa mazulis gaida māti vai atpūšas, tāpēc to nevajag traucēt. Tomēr, ja ronis SNP teritorijā atrasts ievainots un atrodas bezpalīdzīgā stāvoklī, ieteicams zvanīt parka zoologam Vilnim Skujam pa telefonu 29365230.

Vairāk par gada radībām lasiet mūsu interneta lapā www.slitere.gov.lv

Par citiem gada augiem un dzīvniekiem turpmāk vēl.

Andra Ratkeviča, Slīteres nacionālā parka Informācijas daļas vadītāja

Raibs kā dzeņa vēders

Lasot mācās domāt

Pērn pagasta bibliotēkā atkal darbojās *Bērnu žūrija*. Pārdomās dalās bibliotēkas vadītāja Ruta Emerberga.

— Šogad *Bērnu žūrijas* noslēguma pasākumā piedalījās 52 grāmatu eksperti, visi, izņemot vienu, dundadznieki. Skolēniem bija jāizlasa 7 grāmatas un tās, aizpildot anketu, jānovērtē. No šī gada projekta dalībniekiem divpadsmit trīspadsmit lasa un grāmatas vērtē jau kopš 2002. gada, t. i., kopš *Bērnu žūrijas*

darbības sākuma. Tikpat daudz ir to bērnu, kas to dara jau 3 gadus. Domāju, ka *Bērnu žūrija* Dundagā ir zināma lieta. Parasti gan tie, kas nepiedalās, par šo projektu interesēties sāk pēc noslēguma pasākuma Dundagas bibliotēkā. Tad viņi ir pamanījuši, ka grāmatu eksperti dažānā saņemmuši svečīti, pildspalvu

un atstarotāju, un arī nāk pieteikties. Diemžēl ir par vēlu, *Bērnu žūrija* savu darbu sāk vasarā, nevis ziemas vidū.

Visaktīvākie grāmatu eksperti šajā gadā bijuši 3. — 4. un 5. — 7. klašu skolēni: no katras klašu grupas grāmatas lasījuši un vērtējuši 19 skolēni. Visvairāk *Bērnu žūrijas* dalībnieku bijis 3. a klasē (audzinātāja Marita Čaunāne) — divpadsmit. Kas grāmatās patīk 1. — 2. un 3. — 4. klašu skolēniem? Izrādās — atbildes ir ļoti līdzīgas: grāmatai jābūt jaukai, mīļai, notikumiem bagātai. Šai reizē vismazākie lasītāji augstu novērtēja humoru un par labāko atzina J. Ladas grā-

No 1. jūlija LM dubultos piemaksas apmēru pie vecuma pensijas par vienu apdrošināšanas stāža gadu no 19 līdz 40 santīmiem. Tādējādi piemaksa pie vecuma pensijas varētu paaugstināties vidēji par 7,22 latiem.

* * *

Veselības un sociālās palīdzības centrs ziņo, ka no janvāra divreiz nedēļā, pirmdienās un ceturtdienās no plkst. 14.00 līdz 19.00, konsultē psiholoģe Iveta Bērente. Konsultācijas jāpieteic pa tālruni 3232304 vai 26138565 (tieši psiholoģei) un VSPC kasē jāsamaksā viens lats.

Sociālais dienests

Žim. Visi izpildīja 4. sporta klases normu. Ģirtam Treinovskim 3,5 punkti, 8. vieta un... puspunkta deficīts līdz kārotajai 4. sporta klasei.

Ļoti labi 4. sporta klašu grupā (18 dalībnieki) cīnījās Edijs Tropiņš, kas ar 4,5 punktiem ieguva 3. vietu un 3. sporta klasi.

Edvīns Emerbergs 3. un 2. sporta klašu grupā gan palika uz nullītes.

Lai jaunajiem šahistiem pietiek uzņēmības pastāvīgi strādāt patstāvīgi! Dažam labam vislielākais traucēklis ir viņš pats... Šo pretinieku vēlu nomatot!

Alnis Auziņš

Sociālais dienests ziņo

Lai uzlabotu invalīdu un pensionāru stāvokli, valdība ir atbalstījusi Labklājības ministrijas (LM) priekšlikumus ievērojami paaugstināt bērna invalīda kopšanas pabalstu, ieviest jaunu valsts sociālo pabalstu invalīdam, kurš īpaši jākopj, kā arī dubultot piemaksas pie vecuma pensijas.

Jaunais pabalsts cilvēkiem, kuriem pēc 18 gadu sasniegšanas vajadzīga īpaša kopšana, ļaus smagi slimā invalīda kopšanai apmaksāt aprūpētāju un izmantot šos līdzekļus ikdienā vajadzīgajiem izdevumiem.

No 1. janvāra no 50 līdz 150 latiem mēnesī trīskāršos pabalstu, kas pienākas, kopjot bērnu invalīdu līdz 18 gadiem ar smagiem funkciju traucējumiem.

Jaunu pabalstu — 100 latus mēnesī — no 1. janvāra saņems invalīds ar smagiem organisma sistēmu funkciju traucējumiem, kurš pārsniedzis 18 gadu vecumu un kurš īpaši jākopj.

Īpašas kopšanas nepieciešamību pamato Veselības un darbaspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas slēdziens.

Vecgada šahs

Divās sacensībās gada nogalē piedalījās dundadznieki.

14. XII Kuldīgas rajona atklātajās meistarsacīkstēs pieaugušo konkurencē vislabākās sekmes guva Elvis Bēķis, ierindojoties 10. vietā (4 punkti no 7 iespējamiem). Muļķīga neveiksme priekšpēdējā kārtā Elvim neļāva pacīnīties par 3. vietu. Tikpat punktu sakrāja Ingus Blumbergs (13. vieta), 3 punktu — Mārcis Freiverts (21. vieta), 2,5 punktu — Edgars Pabērzs un Arnis Sirkels (attiecīgi 24. un 25. vieta).

Piedalījās 30 šahisti. Par sacensību spraigumu liecina tas, ka 3 līdz 4 punktus izcīnīja vairāki pieredzējuši meistarkandidāti.

27. XII kvalifikācijas sacensībās Kuldīgā vislabākās sekmes guva mūsu iesācēji: 17 dalībnieku vidū pirmo vietu ar 7 kārtās izcīnītajiem 5,5 punktiem ieguva dundadzniece Paula Skaidiņa, puspunkts mazāk un 3. vieta Rihardam Hermanim, 4 punkti un 6. vieta Rūdolfs Bra-

Mazās skolas Ziemassvētki

Ziemassvētki *Mazajā skolā* ir vieni no sirsnīgākajiem, jautrākajiem un nozīmīgākajiem svētkiem. Šogad sarīkojums sākās ar Ziemassvētku uzvedumu, kurā piedalījās teātra pulciņa bērni (vadītāja Aija Freiberga), koristi (vad. Sandra Cirvele) un dejotāji (vad. Daina Miķelsone un Dace Treinovska). Tad ieradās Ziemassvētku vecītis ar dāvanu maisu un, uzmanīgi noklausījies direktora Ulda Katlapa apsveikumu un noskatījies, kā sekmēs un uzvedībā labākie skolēni dāvanā saņēma grāmatas, visus Ziemassvētku svinētājus iesaistīja jautrā rotaļā. Pēc tam skolēni un audzinātājas devās uz savām klasēm — uz audzinātājtundām.

Ar to vēl svētki skolā nebeidzās: skolēni varēja izvēlēties sporta vai muzikālās rotaļas, vai *disenīti*, vai *Laimas aku*, kas guva vislielāko atsaucību.

Paldies visām skolotājām par atbalstu un līdzdalību *Mazās skolas* Ziemassvētkos!

Aija Freiberga, Mazās skolas ārpusklases darba organizatore

Alnis Auziņš

SIA Ziemeļkurzeme ziņo

2. janvārī lielākie parādnieki par komunālajiem maksājumiem bija šādu dzīvokļu īpašnieki (īrnieki):
Maija iela 8-9 Ls 645,53
Maija iela 3-1 Ls 535,47
A.Upīša iela 4-3 Ls 507,42
Maija iela 1-13 Ls 462,02
Brīvības iela 17-2 Ls 342,49
Maija iela 2-15 Ls 172,61
Maija iela 3-9 Ls 150,16
Slīteres iela 1-11 Ls 132,75
Brīvības iela *Līdumnieki* dz. 2 Ls 108,27

Brīvības iela 17-2 Ls 105,39
Talsu 11-7 Ls 102,58
Saules iela 4-16 Ls 86,73
Brīvības iela *Aizvēji* dz. 6 Ls 71,86
Slīteres iela 1-14 Ls 43,07
E. Dinsberga iela 4-1 Ls 33,71

Cerība pateicas

21. XII invalīdu biedrība pulcējās Ziemassvētku ballē.

Liels paldies visiem: kolceniekiem, puņeniekiem un Lankēla bērniem, ziedotājiem — veikaliem *Aibe, Topl, Karlito, Pelītes*, fotosalonam, mūsu meitenēm rūķīšiem — Līvījai, Guntai, Benītai, Birutai —, Ligitai un Inārai par izdomu visa vakara gaitā, Anitai Krūmiņai par balles vadīšanu!

Jautrīte Freimute

Ragavas taisa vasarā

Kultūra vakar, šodien, rīt

Man aizvadītais gads ir bijis viens no piepildītākajiem pēdējos gados, un tieši darba dēļ. Nav lielāka prieka kultūras darbiniekam kā redzēt skatītāju pilnu zāli, just viņu apmierinājumu.

Atmiņā pagājušais gads

Tas tiešām bijis ražens: atpūtas vakari, teātra izrāde *Pērku jūsu vīru* ar Jāni Jarānu un Zani Daudziņu, festivāls *Sadraudzības tilti*, Lieldienas parkā ar pankūku cepšanu, karstu tēju, vizināšanos ar zirgiem un zaķu skrējieni, pasākums jauniešiem parkā *Summer Feeling*, Jāņu

ugunskuri un lustēšanās, Pils dienas ar bruņinieku cīņām, viduslaiku mūziku un dejām, Dundagas svētki ar sportošanu, nodarbēm bērniem un atpūtas pasākumiem, pašdarbības kolektīvu koncerti, īpaši emocionālais labdarības koncerts Strazdumuižas internātskolas vājredzīgajiem bērniem, koncerts māmiņām, grupa *Romeo* un Santa Zapac-

ka, Dainis Porgants un grupa *Sandra*, Šekspīra soneti, Lāčplēša diena sveču un lāpu mirdzumā, Latvijas proklamēšanas dienas sarīkojums, Ziemassvētku pasākumi bērniem, pensionāriem un invalīdiem, jautrā Jaungada nakts balle...

Ko sola šis gads?

Laikā, kad arī mākslinieki ar vārdu piedāvā lētus balagānus, par tiem prasot bargu naudu, aizvien vairāk skatāmies uz savējiem. To jau pierādījusi sajūsma un ovācijas pašu dziedātājiem koncertā *Dziesma manai Dundagai*, atzinība amatierestrīm.

Jaunajā gadā vairāk domāsim par bērniem. Līdztekus ierastajiem

Lielienu un Ziemassvētku pasākumiem pie mums aprīlī viesosies leļļu teātris, jūnijā rīkosim bērnu svētkus ar sporta norisēm, koncertiem un citām izklaidēm. Vēl spriežam, vai Dundagas svētkus apvienot ar sporta dienu, un te gribētos uzzināt pašu dundadznieku domas. Dziesmu svētkiem nopietni gatavojas mūsu koris. Sandra Lielanse to vada no sirds, tāpēc arī koris sakuplojis un kļuvis tik skanīgs. Jaunas idejas ir Pils dienai, kas jau kļuvusi par vienu no visvairāk apmeklētajiem pasākumiem. Būs teātra izrādes, koncerti, balles un diskotēkas.

Savs pulciņš sieviešu apgūst vēderdejas, citas nodarbojas ar aerobiku, linijdejām, spēlē teātri, dzied

korī. To visu jūsu priekam piedāvā Kultūras centrs! Labi sadarbojamies ar skolas kultūras dzīves rīkotājiem, ar invalīdu biedrību un pensionāriem.

Liels paldies pagasta padomei, kas ar katru gadu palielina finansējumu kultūras norisēm un materiāli tehniskajam nodrošinājumam. Dzīve kļūst dārgāka ar katru brīdi. Jo projām daļu pasākumu varēsiet baudīt par brīvu, bet par daļu būs jāmaksā.

Mazs ieskats iecerēs: gribētos atjaunot parka estrādi, ierīkot grīdu uz saliņas, ierīkot papildu apgaismojumu parkā...

Smaida Šnikvalde

Ceļotāji Dundagā

Tūristi joprojām apmeklē Dundagu, brauc tai cauri, aplūko pagasta objektus, nakšņo mūsu viesu mājās.

Vieni grib visu *pa punktiem* zināt, otri grib tikai redzēt, kā pilī izskatās, trešos interesē suvenīri, cetur tie nezina, kā nokļūt līdz Baltajai kāpai, piektie vēlas iedzert kafiju, sestajam gadījies kāda ķibeles ritenim, septītie vienkārši ļaujas visiem vasaras vējiem, astotajiem vajag gidu, kas ar viņiem kopā dotos cauri nacionālā parka mežiem un purviem, deviņajiem vajag tikai ziņmodziņu, ka bijuši Dundagas pilī, jo viņi piedalās akcijā *Apceļosim Latvijas pili un muižas!*, desmitajiem...

dilu, kurā kā simbolā paslēpts mūsu nesenākās vēstures diezgan krāsains raksts;

- kāds Krievijas krievs Dundagā meklēja *vokzal* — staciju, kurā viņš pagājušā gadsimta 50. gados esot piedzimis, un bija ļoti priecīgs, ieraugot glīto bijušo mazbānīša staciju.

Daži secinājumi:

- tūristu skaits, kas ierodas Dundagas TIC, pēdējos 2 — 3 gados būtiski nemainās, ja neskaita kādu pāris simtu pieaugumu, vairāk gan uz ārzemnieku rēķina;
- daudz ceļotāju arī izbrauc cauri Dundagai vai labākajā gadījumā uzmet aci pilij, tajā neienākot, vai arī, padzirdot, ka apmeklējums tikai gida pavadībā, vairs nevēlas pili skatīt pamatīgāk;
- bieži dzirdam apbrīnas pilnus izteikumus par mūsu apjomīgo un unikālo viduslaiku pili.

Ko varam šogad mainīt :

- meklēt jaunas metodes, kā labāk piesaistīt tūristu uzmanību pilij un citiem pagasta objektiem;
 - izstrādāt dažādus tematiskos maršrutus gan kājniekiem, gan velotūristiem un autotūristiem;
 - izdot atjaunotu Dundagas un Kolka pagasta karti (*Jāņsetas* karti), pagasta reklāmmapi ar maināmām ieliekamām lapām, arī Dundagas centra objektu karti, pils un Dundagas apkārtnes bukletus — atjaunoti un papildus izdoti arī igauņu, dāņu un zviedru valodā;
 - turpināt atsijāt mazsvarīgo no galvenā — cik tālu pagasta TIC attīstīties un specializēties;
 - sadarboties ar Kubalu skolu-muzeju izstāžu eksponātu vākšanā, uzskaitē un uzglabāšanā;
 - strādāt pie jauniem piedāvājumiem pilī: vairākām jaunām izstādēm pilī, arī pie pils baronu istabas izveides, monētu kalšanas un filmu rādīšanas iespējām tūristiem un svētku dalībniekiem
- Tādēļ **lūdzu atsaukties visus**, kam ir saglabājušās kādas liecības (priekšmeti, attēli, atmiņas), kas tiešāk vai mazāk tieši saistās ar Dundagas pils ilggadējo iemītnieku un pārvaldnieku dzīvi šeit Dundagā. Veidosim baronu istabu pilī.

Alanda Pūliņa, TIC vadītāja

Dzimtsarakstu nodaļā

Pērn reģistrētas 33 dzimšanas, 57 miršanas un 28 laulības.

No jaundzimušajiem 16 ir meitenes un 17 — zēni. Piecām meitenēm un sešiem zēniem doti divi vārdi. 15 bērni dzimuši laulībā. Māmiņu vidējais vecums ir 25 gadi, tēvu — 30. Pirmais bērns piedzimis 12 ģimenēs, otrais — 11 ģimenēs, trešais — 6 ģimenēs, piektais — 3 ģimenēs, sestais — 1 ģimenē.

Reģistrētas 28 laulības (2006. gadā — 14), no tām 19 laulātie pāri laulības noslēguši pirmo reizi. Laulāto vidējais vecums ir 30 gadi (līgavu vidējais vecums ir 30 gadi, līgavaiņu — 31).

Laulāto uzvārdu izvēle noslēdzot laulību: 19 laulātie pāri par savu kopējo uzvārdu izraudzījušies vīra pirmslaulības uzvārdu, 2 laulātie pāri — sievas pirmslaulības uzvārdu, bet 4 laulātie pāri izvēlējušies paturēt savu pirmslaulības uzvārdu un nepieņemt kopēju laulības uzvārdu; 3 laulātie pāri savam pirmslaulības uzvārdam pievienojoši otra laulātā uzvārdu.

Reģistrētas 57 miršanas (2006. gadā — 56) — 29 sievietes un 28 vīrieši. Miris viens bērns. Divi nēlaiki bija Sociālās aprūpes centra *Dundaga* iemītnieki. Mirušo vidējais vecums ir 72 gadi (sievietēm vidējais vecums ir 78 gadi, vīriešiem — 65).

Reģistrēts viens īpašs miršanas reģistrācijas gadījums, proti, kopš miršanas dienas pagājis vairāk nekā gads.

Nāves cēloņi: sirds un asinsvadu slimības — 32, vecums — 4, ļaundabīgi audzēji — 7, nelaimes gadījumi — 3 (noslikšana), nieru slimības — 2, plaušu slimības — 2, nenoteikti dabīgi cēloņi — 2, aknu slimības — 1, cukura diabēts — 1, kaulu slimības — 1, traumas — 1 (slepkavība).

Pērn dzimtsarakstu nodaļā saskaņā ar likumu *Par vārda, uzvārda un tautības ieraksta maiņu* kārtotas divas uzvārda maiņas, divos iepriekšējos gados noslēgtajos laulību reģistros izdarīta atzīme par laulības šķiršanu, papildināti divi dzimšanas reģistri.

Pagājušajā pavasarī, 21. aprīlī, Dundagas pagasta dzimtsarakstu nodaļa ielūdza uz balli laulātos pārus, kuri savu «jā» vārdu bija teikuši Dundagā kopš 1994. gada 2. janvāra, kad pagastā izveidoja dzimtsarakstu nodaļu. Pirmo reizi šādu kopā sanākšanu rīkojām 2001. gadā, kad to gan apmeklēja krietni kuplāks skaits laulāto.

Rita Podkalne

Pilī

Pērn pilī sākās nopietnu remontu laiks, kas ne tikai mainīs pils izskatu, bet arī būs solis uz priekšu attīstībā, ļaus saglabāt ēku, paaugstinās tās iemītnieku labklājību. Jau pabeigto 3. stāva pārseguma siltināšanu visvairāk izjūt tā iemītnieki — Mākslas un mūzikas skolas audzēkņi un skolotāji. Sniega šoziem bijis maz, tomēr tas, kas bijis, ļauj secināt, ka sniegs tik strauji nekūst un nebējūmta segumu. Tāpat 2007. gadā strādnieki nomainīja daļu no stipri bojātiem logiem — Mākslas un mūzikas skolā un jauniešu mītnē. Pavisam paredzēts nomainīt 64, t.i., aptuveni pusi no visiem pils logiem. Šos darbus, cerams, pabeigs februārī, kad arī atsāksies pils ierastā dzīve — nodarbības, mēģinājumi, pasākumi. Diemžēl šogad vēl nav izdevies iegūt papildfinansējumu tālākai logu nomainīšanai, bet tā noteikti paliek prioritāte šim un nākamajiem gadiem.

Pēdējā laikā daudz apspriestais un jau aizsāktais jautājums — teritoriālā reforma — skar arī pili. Pagasta padome ir lēmusi reformas īstenošanai piešķirtos valsts līdzekļus novirzīt jauniešu mītnes remontam. Jauniešu mītnē patlaban dzīvo 17 Dundagas vidusskolas audzēkņi — 10 no Kolka pagasta, pa 3 no Dundagas un Valdgales pagasta un 1 no Ances. Sadržīves apstākļus ir grūti nosaukt par apmierinošiem. Drīz gaidītie remontdarbi varētu uzsākties, un 2009. gadā — jau Dundagas novadā — jaunieši varēs dzīvot izremontētās telpās.

Vasarā pils un jauniešu mītnes telpas izmantos gan kāzu svinībām, gan divām nometnēm. Augustā pilī jau 4. reizi notiks Baltijas valstu jauno komponistu meistarkursi, un dundadzniekiem būs iespēja noklausīties vairākus bezmaksas koncertus. Ceram, ka pēc plānoto remontdarbu pabeigšanas pieprasījums pēc mūsu telpām pieaugs, jo piedāvājuma kvalitāte būs stipri augstāka.

Anda Felša, pils direktore

Februārī pagastmājā

- 6. II pkst. 14.00 Veselības aizsardzības un sociālās palīdzības komiteja.
- 8. II pkst. 10.00 Izglītības, kultūras un sporta komiteja.
- 15. II pkst. 14.00 Vides aizsardzības un pagasta attīstības komiteja.
- 18. II pkst. 14.00 Finanšu komiteja.
- 25. II pkst. 14.00 padomes sēde.

Prese pagasta bibliotēkās

2008. gadam visās 3 bibliotēkās prese pilnībā abonēta ar pagasta pašvaldības finansiālu atbalstu.

Dundagas pagasta bibliotēkā varat lasīt laikrakstus: *Diena*, *Dundadznieks*, *Latvijas Avīze* + *Mājas Viesis*, *Latvijas Avīzes tematiskā avīze*, *Mans Īpašums*, *Pavards*, *Praktiskais Latvietis*, *Talsu Vēstis*; žurnālus: *Čemodāns*, *Dārza Pasaule*, *Dārzs un Drava*, *Deko*, *Ieva*, *Ilustrētā Pasaules Vēsture*, *Ilustrētā Zinātne*, *Kabinets*, *Karogs*, *Klubs*, *Latvijas Vēsture*, *Mans Mazais*, *Mazdārziņš*, *Mistērija*, *Mūsmājas*, *Psiholoģijas Pasaule*, *Puķudobe*, *Rīgas Laiks*, *Rokdarbu Vācēlīte*, *Santa*, *Sieviete*, *TERA*, *Una*, *Veselība*, *Vides Vēstis*; presi bērniem un jauniešiem: *Avene*, *Barbie*, *Donalds Daks*, *Mazajam Floristam*, *Sīrups*, *Spicā*, *W.I.T.C.H.*, *Zilīte*, *Vinnijs Pūks*.

Kaļķu bibliotēkā piedāvā šādus preses izdevumus: *Dundadznieks*, *Latvijas Avīze* + *Mājas Viesis*, *Pavards*, *Praktiskais Latvietis*, *Sīrups*, *Talsu Vēstis*, *Dārza Pasaule*, *Ieva*, *Ievas stāsti*, *Marta*, *MMD*, *Mūsmājas*, *Patiesā Dzīve*, *Patiesie Stāsti*, *Privātā Dzīve*, *Sieviete*, *Una*, *Veselība*.

Vidales bibliotēkā abonēti: *Diena*, *Dundadznieks*, *Latvijas Avīze* + *Mājas Viesis*, *NRA* (3* nedēļā), *Praktiskais Latvietis*, *Talsu Vēstis*, *Dari Pats*, *Dārzā*, *Dārzs un Drava*, *Ieva*, *Ievas stāsti*, *Klubs*, *Mājas Konsultants*, *Mazdārziņš*, *Patiesā Dzīve*, *Patiesie Stāsti*, *Sieviete*, *Veselība*.

Šogad līdz 31. VIII par valsts mērķdotācijas līdzekļiem abonēta datu bāze *Letonika*. Lietotājiem tās izmantošana ir bezmaksas. Šī datu bāze, kas lietotājiem ir par brīvu, nodrošina meklēšanu enciklopēdijās, daudzvalodu tulkojošās, skaidrojošās un terminu vārdnīcās, multivīdē. Jautājiet bibliotekāriem, kā izmantot datu bāzi.

Aicinu visus pagasta iedzīvotājus izmantot piedāvātos pakalpojumus!

Ruta Emerberga, pagasta bibliotēkas vadītāja

Attīstības nodaļā Pilī piektdien, 15. II pkst. 10.00 Valsts ieņēmumu dienesta seminārs

No sirds pateicamies visiem Veselības un sociālās palīdzības centra darbiniekiem par lielo iejūtību un profesionālismu! Dundagā pacientus teicami ārstē un salīdzinājumā ar citām ārstniecības iestādēm arī lieliski ēdina.

Elza Zumberga un Irma Lēmane

Dundžiņi stāsta

Visīstākais dundžiņš atceras

Gada sākumā posos ceļā uz vējaino Bolderāju, kur atmiņu lādi pārcilāja Maigonis Ameizers.

Mani vecāki

Tēvu neatceros, jo viņš gāja bojā, kad man bija divi gadi. Tēvs bija dzimis Piltenē 1868. gadā, un Ēdoles baronesē viņu bija nolīgusi par savu miesassargu. Viņam bija laba stāja, labi jāja ar zirgu. Pirmā pasaules kara laikā tēvs krita vācu gūstā. Latvijā atgriezās 20. gadu sākumā un sāka strādāt Dundagā par policistu.

Mamma Karlīne nāca no Popes, viņa pēc kara atgriezās no bēgļu gaitām Krievijā, un 1927. gadā mani vecāki apprecējās. Viņiem bija diezgan liela gadu starpība.

1931. gada 28. decembrī, nākot no darba, tēvam paslīdējusi kāja un viņš pakritis. Pārnācis mājās sūdzējies, ka mugurā dedzinot. No rīta viņš jau bija miris. Tēva draugs, Talsu galvenais ārsts Ruģēns izdarīja sekciju un atzina, ka būtu varējuši glābt. Izrādās, ka bija plisusi liesa...

Tā kā tēvs bija gājis bojā, pildot dienesta pienākumus, tad es jau no mazotnes saņēmu četrdesmit latu pensiju. Mamma to netērēja, bet lika uz grāmatiņu, diemžēl 1940. gadā nauda izkūpēja.

Mamma grūti pelnījās, lai mūs abus apgādātu. Viņa mazgāja veļu visam pagasta centram, sākot no stacijas, visiem veikaliem, frizētavai. Mazgāja lielos toveros. Pati gāja pakal veļai un pati izmazgāto nesa atpakaļ. Kad paugos, tad jau man uzticēja grozos un pakās iznēsāt tīro veļu un saņemt naudu.

Laimīgā bērnība

Mammai bija grūti, bet man — viegli. Tēvs bija ieguvis cienījama cilvēka slavu, es pat jutots itin kā goda vietā, Dundagas dižgaru paspārnē. Svētkos saņēmu dāvanas.

Esmu visīstākais dundžiņš — dzimis pilī 1929. gada 2. oktobrī. Pirmajā stāvā pa labi no lielajām durvīm atradās mūsu dzīvoklis. Pagasta valde pilī deva dzīvokļus policijas darbiniekiem, dakteriem, krājaizdevu sabiedrības darbiniekiem, komandantam. Pili iepazīnu kā savus

• **Sarkanā Krusta Svētdienas skola Dundagas pils otrajā stāvā, pa kreisi no parādes durvīm. 30. gadu otrā pusē. Pirmajā rindā 1. no labās Maigonis Ameizers, 1. no kreisās dakters Rikmanis, blakus policijas priekšnieka Lepšes kundze, priekšā viņas dēls Zigurds.**

• **Vidusskolas volejbola izlase: Alnis Līdums, Miervaldis Ceimurs, Laimonis Zembašs, Maigonis Ameizers un Ilgvars Krasņiņš.**

piecus pirkstus, izložņāju visus gaitenus un istabas. Ģimenēs, kas dzīvoja pilī, galvenokārt bija puikas, visi mani labi draugi: divi krājaizdevu sabiedrības aģenta Īvnieka dēli, policijas priekšnieka Tālivalža Lepšes dēls, trīs beķera Kronberga dēli.

• **M. Ameizers: «Tēvu Ādamu Pirmā pasaules kara ievainoja, viņš ārstējās Daugavpils slimnīcā. Šim 1916. gada attēlam priekšpusē medmāsa kaut ko krieviski uzrakstījusi.»**

Mans labākais bērnības draugs bija pils komandanta dēls Kārlis Ludvigs, un viņa mamma bija mana krustmāte. Meitas bija tikai fotogrāfam Bergholcam. Pavisam pilī un tās apkaimē dzīvoja ap divdesmit puīšļiem. Pieauguši viņi dabūja karot gan vācu, gan krievu pusē, un visi palika dzīvi.

Pagasts ar visiem jūrmalas ciemiem bija ļoti liels, tāpēc arī kārtības sargu skaits bija ievērojams: policijas priekšnieks, vietnieks, krimināluzaugs, kādi trīs vecākie kārtībnieki, pavisam kopā ap divdesmit cilvēku. Kārtība arī valdīja! Par zā-

dzību vai sīku huligānisku izlēcieni runāja viss pagasts kā par izņēmumu. Pilī atradās arī cietums, patiešībā vieta īslaicīgam arestam. Tur uz diennakti vai divām nometināja par sīkiem pārkāpumiem. Ja gadījās kas nopietnāks, tad vainīgo veda uz aprīnķa centru Ventspilī.

Spilgti atceros svētkus divreiz gadā — 15. maijā un 18. novembrī. Policijas priekšnieks Tālivaldis Lepše pieņēma parādes. Vakaros logos dega sveces, uz ielām — ploškas.

Man katru svētdienu bija jāsēž baznīcā, jo mamma dziedāja baznīcas korī. Ar patiku klausījās, kā skaisti runā mācītājs Ville, kā balakonā dzied koris un leļā — baznīcēni. Korī bija pāri par simt dziedātāju, baznīcēnu — krietni vairāk, un tā katru svētdienu. Pavisam vecos laikos sievietes esot sēdējušas vienā pusē, vīrieši — otrā. Manā bērnībā gan tik strikti to vairs neievēroja. Augstie kungi — dakteri, skolotāji, policisti — gan parasti ieņēma pirmos beņķus. Pie dievgalda bija noteikti jāiet vismaz reizi gadā.

Vecāki bērnus agri radināja pie darba, strādājām pie saimniekiem. Brīvajā laikā braucām ar laivu pa Dundagas dīķi, makšķerējām, vēžojām Šteburupē un turpat centrā. Mēs, puīšļi, bijām *Latvijas Vanagos*, mazos sauca par *apogiēm*. Latvijas rekordists un čempions desmitcīņā Jēkabs Burke mums mācīja vingrojumus priekšnesumus. Burke strādāja policijā, bet 1940. gadā viņš nodeva visu Dundagas policiju. Vācieši Burki aizsūtīja uz koncentrācijas nometni, no kurienes pēc kara viņš atgriezās slim.

Pirms kara Dundaga bija Ziemeļkurzemes, ja ne pat visas Kurzemes kultūras centrs. Darbojās dramatiskā kopa, divi pūtēju orķestri, man šķiet, pat trīs kori. Pie mums bieži brauca Operas mākslinieki, mūziķi un baletdejojāji. Aptiekas īpašnieks Sinka bija viens no tiem, kas aicināja māksliniekus uz Dundagu. Emīla Dārziņa *Melanholisko valsī* pirmo reizi noklausījās, gulēdams *Vārpa* namā zem klavierēm. Mūs, sīkos, uz Operas simfoniskā orķestra koncertu nelaida iekšā, tāpēc ielavījāmies agrāk un noslēpāmies kur kurais.

Tautas nama zāle vienmēr bija cilvēku pilna. Par Rīgas māksliniekiem laikus vēstīja afišas. Kori arī ziemā dziedāja *Vārpā*, bet vasarā — parkā. *Vārpā* rādīja teātri, kino. At-

• **Ar studiju gadu labāko draugu Imantu Jansonu (ar platmali) 50. gadu pirmajā pusē kolhozā Jumpravā.**

viņš to nosauca šajā vārdā. 1939. gadā mēs pārcēlāmies uz turieni.

Mācības, darbs, sports

Bērnībā un jaunībā man bija trīs svarīgas lietas: mācības, darbs un sports. Sāku mācības *Baltajā skolā*. Pārzinis bija Jānis Šultners, klases audzinātāja Milda Misiņa. Skolā mācīja mūsu vecāku laikabiedri, varbūt arī tāpēc kaunējāmies taisīt palaidnības. Kara laikā ar ģimeni dzīvojām Ventspilī, kur arī mācījās, bet pēc kara atgriezās Dundagā, *Jurīšos*, un mācījās vidusskolā pilī. Te mana audzinātāja bija Elza Lindberga. Vidusskolas klasē mācījāmies seši puikas un deviņas meitenes. No puikām esam dzīvi trīs: es, Miervaldis Ceimurs un Gunārs Veinbergs.

Skolas gaitu sākumā bija gari vasaras brīvlaiki — no pirmā aprīļa līdz pirmajam oktobrim. Tad strādājām pie saimniekiem. Ne es, ne mani draugi nepīpēja un nelietoja alkoholu.

Sportoju jau no bērna kājas. Man vēl nebija septiņi gadi, kad pieteicos pirmajām sporta sacīkstēm parkā bērnu svētkos. Pirms kara īsta sporta laukuma nebija. Toreiz sešdesmit metru skrējienā dabūju otro vai trešo vietu. Vēlāk aizrāvos ar volejbolu un vieglatlētiķu. Studiju gados Universitātes volejbola izlasē reizes trīs kļuva par Latvijas čempionu un es pats — par sporta meistaru.

Nevis ārsts, bet ķīmiķis

Gribēju gan kļūt par ārstu, bet mediķos uzņēma medaļniekus. Es

biju beidzis tikai ar izcilību... Aizgāju uz ķīmiķiem un to nenožēloju.

Rīgā kopmītnē vienā istabiņā dzīvojām pieci dundadznieki, un visiem uzvārdi sākās ar «a»: Maigonis Ameizers, Eduards Altmanis, Eglons Andrejsons, Arnolds Auziņš un Arvīds Apšiņš. Vēlāk citiem studiju biedriem iemācīju Dundagas himnu «Še, kur ozoli/ Zaļo zemzari». Žēl, ka profesionālie dziedātāji neatkarības laikos to izkēmojuši, par Dundagu aizmirsuši. Es to dziedu tā, kā senos laikos: «Še, kur vīri stāv./ Kas nebaidās nāv'».

Darba dzīve jau vairs nesaistījās ar Dundagu un ir vienkārši izsakāma: 22 gadi Slokas celulozes un papīra kombinātā un tikpat zvejnieku kolhozā *Uzvara*. Slokā sāku par maiņas meistaru un beidzu par galveno inženieri. Tā man bija otra augstskola, jo iemācījās strādāt ar cilvēkiem. Centos būt tainīgs, un to novērtēja. Taču darbs prasīja arī nervus, bija vairāki nāves gadījumi. Papīrrūpniecībā strādājošais tāpat kā sapieris kļūdās vienreiz.

Zvejnieku kolhozā *Uzvarā* darbs bija mierīgs, arī tur strādāju par galveno inženieri. Bolderājas kombinātā biju direktora vietnieks.

Man drusku kož kaulā, ka tagad Dundagu gandrīz vairs nepieņem. Savā laikā tā arī bija stipri nolaista. Varbūt tagad ir atkopusies. Piedējo reizi tur biju pirms gadiem piecpadsmit. Tad Dundagu vairs nepazīnu. (Tagad vēl mazāk pazītu. — Red.)

Uzklausīja Alnis Auziņš

Kļūdas labojums

Decembra *Dundadznieka* rakstā *Volejbolisti* — uzvarētāji bija ieviesusies kļūda: 10.–12. klašu grupā meitenēm volejbolu spēlēja nevis Evija, bet **Evita Feldentāle**. Atvainojos Evitai un lasītāiem!

Redaktora vietniece Diāna Siliņa

**«Dundadznieks» Nr. 1 (70)
2008. gada janvāris.**

Dundagas pagasta padomes izdevums, iznāk reizi mēnesī, reģistrācijas Nr. 000702696, pasūtīšanas indekss pastā **3085**.

Redakcijas adrese: Dundagas pils, Dundaga, LV 3270.

Redkolēģija: Gunta Abaja, Alnis Auziņš (redaktors, tālr.: 3237858, epasts: alnis@dundaga.lv), Ēriks Bērzkalns, Sandra Dadze, Anda Felša, Uldis Katlaps, Austris Kristapsons, Velta Metene, Aivars Miška.

Publicētie materiāli ne vienmēr pauž redakcijas vai izdevēja viedokli. Par datu pareizību atbild tos sniegusi amatpersona, citos gadījumos — raksta autors, intervijas — arī intervējamais. Pārpublicēšanas gadījumā lūdzam atsaukties uz «Dundadznieku».

Iespiests Talsu tipogrāfijā.
Metiens: 550 eks.

Internetā: www.dundaga.lv/avize

Vilma Reinfelde	(1925)
Zelma Tapova	(1927)
Janīna Ludeviga	(1923)
Viktors Vilhelms	
Volbedahts	(1936)
Elmars Leimandis	(1938)
Lūcija Niegliņa	(1924)
Andris Kalnējs	(1937)
Lilija Sofija Freija	(1927)
Vigo Radelis	(1956)

Mūžīgo mieru...

Janīna Ludeviga
18.12.1923. — 2.01.2008.

Uz mūžu acis slēdzis dziļi ticīgs cilvēks. Ne skaļos vārdos, bet dzīves ikdienas soļos un domās vienmēr bijusi kopā ar Pestītāju.

Mūžā viss darīts pateicībā un Dieva godam, mīlestībā uz tuvāko, neviena nemudināta, ar sirdi izjustu vajadzību allaž domās un rūpēs zināja par draudzē nepieciešamo.

Pašas audzētie ziedi bagātīgi greznoja altārgaldu vēl oktobrī. Pēdējie.

Dundagas katoļu draudze

ceros mēmo kino. Puikas nevarēja atļauties maksāt, un atkal vajadzēja šmaukties. Rupjas blēņas nedarījām, bet niķi un stīķi galvās bija.

Mamma apprecējās otrreiz. Mans audzītēvs Fricis Grundmanis bija lielisks cilvēks. Tikai divu klašu izglītība, bet prata trīs valodas, bija lielisks rokraksts. Reiz viņš nopirka vairākas Sarkanā Krusta biļetes, un tajā loterijā viens no laimestiem bija māja Mellužos, kas saucās *Jurīši*. Audzītēvs jokodamies teica, ka viņš nēšot *Jurīšus*. Tā gan nenotika, bet tad, kad viņš pats uzbūvēja māju,

